eSGN

This document is signed with eSGN

To check its signatures, open this PDF using Adobe Acrobat Reader.

For more information, visit the Adobe Acrobat's Learn & Support section.

verified by Digidentity

Signature Types

- Signed by a natural person
- Signed by a natural person with a registered profession
- Signed by a legal person or registered organisation

Levels of Electronic Signature

- Simple Electronic Signature
- Advanced Electronic Signature
- Qualified Electronic Signature

Prašymas papildyti VLE straipsnį „Antalieptė“ žydų bendruomenės ir Holokausto istorija

ANT-VLE-01 · Data – kvalifikuoto elektroninio parašo data

Grant Arthur Gochin, Lietuvos Respublikos pilietis
10900 Winnetka Avenue, Chatsworth, CA 91311, JAV
+1 818-625-6513 · ggochin@gmail.com

Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos generalinei direktorei Aušrinei Žilinskienei ir Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro vadovui dr. Artūrui Mickevičiui
Gedimino pr. 51, LT-01109 Vilnius · biblio@lnb.lt
Kopija ambasadoriui Arvydui Daunoravičiui, Lietuvos delegacijos IHRA vadovui, per Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministeriją (urm@urm.lt), susipažinti ir informuoti. Kopija Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės pirmininkei Fainai Kukliansky (info@lzb.lt).

Prašymo pagrindas

Straipsnio „Antalieptė“ skyriuje „Istorija“ VLE pateikia miestelio bažnyčios, vienuolyno ir mokyklų istoriją bei gyventojų skaičius. Gyventojų eilutėje rašoma: „1897 buvo 554, 1923 – 581“. Paskelbtoje istorijoje nėra Antalieptės žydų bendruomenės, žydų švietimo, 1941 m. persekiojimo ir bendruomenės sunaikinimo. Antalieptė šaltiniuose taip pat vadinama Antalept, Antalapet, Antolepti ir Antolepty. Pridedamas šaltinių priedas ir visas mano 2026 m. lapkričio 9 d. miestelio tyrimas.

Siūlomas straipsnio papildymas

> Antalieptėje veikė mediniai žydų maldos namai ir dveji chasidų maldos namai, kaip nurodo bendruomenės istorija. Pagal bendruomenės istoriją 1897 m. iš 554 miestelio gyventojų 474 buvo žydai, o 1923 m. iš 581 – 367. Vytauto Indrašiaus duomenimis, 1929–1941 m. veikė hebrajų pradžios mokykla. Raphaelio Juliuso duomenimis, 1941 m. vasarą vietos šauliai pradėjo kankinti Antalieptės žydus. Žydai buvo surinkti aikštėje prie bažnyčios, o darbingieji paskirstyti priverstiniam darbui apylinkių ūkiuose. Vietos liudytojai nurodo, kad Barolskio klojime kalinamus žydus saugojo vietiniai vyrai. 1941 m. rugpjūčio 26 d. Antalieptės žydai kartu su kitų vietovių žydais buvo nužudyti Krakynės (Pažemio, Savičiūnų) miške. 1973 m. paskelbtoje 1950 m. balandžio 22 d. apklausos ištraukoje Vytautas Janaudis teigė „su Antalieptės baudėjais“ dalyvavęs masiškai šaudant žydus Savičiūnų miške. Pasak jo, šaudyti atvyko Zarasų apskrities valsčių baudžiamieji būriai ir vokiečių specialiosios komandos, o beveik visas nužudytųjų turtas išdalytas šaudytojams. Jis išvardijo gautus drabužius, avalynę ir patalynę. Senosios žydų kapinės įrašytos į Kultūros vertybių registrą (kodas 20581).

Priverstinis darbas be atlygio yra vergovė. Prašau atskirai patikrinti darbo paskirstymo, priežiūros ir galimo atlygio dokumentus. Jėgerio raporto Zarasų eilutė pateikia regiono žudynių duomenis: 2 567 žydai ir du atskirai įvardytų kategorijų asmenys, iš viso 2 569. Prašau šių skaičių nepriskirti vien Antalieptei ir gyventojų skaičiaus nenaudoti kaip aukų skaičiaus.

Prašymai

1. Užregistruoti prašymą, pateikti registracijos numerį bei datą ir nurodyti už nagrinėjimą atsakingą padalinį.

2. Papildyti straipsnio istorijos skyrių pagal pateiktą tekstą arba paskelbti redakcijos motyvuotą, šaltiniais pagrįstą formuluotę. Prie demografinių duomenų, mokyklos ir 1941 m. įvykių pateikti tikslų bibliografinį pagrindą. Atskirai įvertinti kiekvieną siūlomą faktą ir paskelbti jau patikrintus papildymus, kol tikrinami likę teiginiai.

3. Pateikti naudotų šaltinių sąrašą, turimas viešintinas ankstesnes redakcijas bei redagavimo datas ir nurodyti, ar buvo nagrinėti žydų bendruomenės bei Holokausto šaltiniai. Jei dalies prašymo negalite išnagrinėti, nurodyti kompetentingą instituciją ir konkrečią priežastį.

4. Kartu inicijuoti du atskirus rašytinius istorinius patikrinimus. **A:** prašyti LGGRTC rašytinio vertinimo, visų reikšmingų turimų šaltinių, tikslių archyvinių nuorodų, įvardytų būrių ir asmenų vaidmenų bei prieštaraujančių įrodymų. Prašau paprašyti Centro gauti ir pateikti su prašymo klausimais susijusius dokumentus, įskaitant Centro vardyne nurodytą Janaudžio bylą ir nuosprendį, jeigu jie prieinami. **B:** pavesti tą patį šaltinių patikrinimą kvalifikuotiems nuo LGGRTC instituciškai ir profesiškai nepriklausomiems istorikams. Abiem pateikti visą tyrimo ir priedų rinkinį ir tuos pačius klausimus apie gyventojus, mokyklą, priverstinį darbą, kalinimą, būrių veiksmus ir aukas. Centro darbuotojai neturėtų parinkti, prižiūrėti ar tvirtinti B vertintojų ir jų išvadų. Prašau atskleisti ryšius, galinčius turėti įtakos vertintojų nepriklausomumui.

5. Pateikti abiejų paklausimų adresatus, datas, registracijos numerius, paklausimų ir atsakymų kopijas su naudotais šaltiniais, kiek leidžia teisės aktai. Pateikti Bibliotekos motyvuotą išvadą, punktas po punkto palyginti atsakymus, paaiškinti, kokie šaltiniai priimti ir kuo grindžiami nesutapimai, bei pranešti pataisos datą ir nuorodą. Jeigu pataisa perduodama ankstesniems informacijos gavėjams ar susijusiems leidiniams, prašau juos nurodyti.

6. Patikslinti senųjų žydų kapinių vietą ir KVR kodą 20581 straipsnyje bei, jei savivaldybė skelbia būklės aprašą ar patikrintą skaitmeninį kapinių katalogą, pridėti tikslias nuorodas. Dėl priežiūros, apžiūros ir inventorizacijos atskirai kreipiamasi į Zarasų rajono savivaldybę. Atsakyti el. paštu. Laukiu dokumentais pagrįstų papildymų ir pataisymų, nurodant originalo kalbą, puslapį ar archyvinę nuorodą.

7. Įvertinti, ar žydų bendruomenės, sudariusios 474 iš 554 gyventojų 1897 m., ir jos sunaikinimo nutylėjimas viešojoje miestelio istorijoje atitinka Foti doktrinos nežinojimo kūrimo (angl. ignorance manufacture) mechanizmą. Prašau pateikti atsakymą ir jo dokumentinį pagrindą. Nepriklausomai nuo to, ar pripažįstate šią analizės sistemą, prašau atsakyti dėl pateiktų įrodymų. https://grantgochin.substack.com/p/the-foti-doctrine

8. DUS-001 ir ZAR-001 buvo pateikti dėl atskirų VLE straipsnių. DUS-005 B2 jau prašyta LYA surasti ir pateikti Janaudžio apklausą. LYA raštu P2-3482 (registracija P1-2624) nurodė mokamos paieškos tvarką. Prašau Centro nurodyti konkretų bylos numerį bei lapus, paaiškinti, ar juos turi arba gali gauti, ir atskleisti, kaip vertins savo paties 2024 m. vardyno įrašą. Prašau nustatyti ir įvertinti galimus interesų konfliktus, nurodyti taikomas nešališkumo garantijas ir paaiškinti, kada vertintojai turėtų nusišalinti, nes Centras vertintų su savo leidiniu susijusius įrodymus. Prašau šį klausimą pateikti ir nepriklausomiems ekspertams.

9. Prašau nurodyti, kuri nutarimu Nr. 33 patvirtinto plano priedo priemonė įgyvendina 3.3 uždavinį šiuo atveju, kas už ją atsakingas ir kokių veiksmų imtasi.

Vyriausybės 2026 m. sausio 21 d. nutarimu Nr. 33 patvirtinto veiksmų plano 3.3 punktas apima Holokausto tyrimus, švietimą ir aukų atminimo įamžinimą. IHRA darbinėje Holokausto neigimo ir iškraipymo apibrėžtyje aptariamas Holokausto ir bendrininkų vaidmens menkinimas. Prašau ją taikyti vertinant, kaip straipsnyje perteikiami įvykiai ir jų dalyviai.

Kiek taikoma, prašau laikytis Viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 4–5 dalių, o turimų dokumentų prašymą nagrinėti pagal Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymą.

Esant vertimo neatitikimui vadovaujamasi lietuvišku tekstu.

Pagarbiai
Grant Arthur Gochin

English control translation

Request to supplement the VLE article “Antalieptė” with the history of its Jewish community and the Holocaust

ANT-VLE-01 · Date of qualified electronic signature
Grant Arthur Gochin, citizen of the Republic of Lithuania · 10900 Winnetka Avenue, Chatsworth, CA 91311, USA · +1 818-625-6513 · ggochin@gmail.com.

To Director General Aušrinė Žilinskienė, Martynas Mažvydas National Library of Lithuania, and Dr. Artūras Mickevičius, Head of its Science and Encyclopaedia Publishing Centre, Gedimino pr. 51, LT-01109 Vilnius · biblio@lnb.lt. Informational and notice copy to Ambassador Arvydas Daunoravičius, Head of Lithuania’s IHRA delegation, via the Ministry of Foreign Affairs (urm@urm.lt). Copy to Faina Kukliansky, Chair of the Jewish Community of Lithuania (info@lzb.lt).

VLE’s history section describes the church, monastery and schools and reports the town’s population, including 554 in 1897 and 581 in 1923. It omits Jewish communal life, Jewish education, the persecution of 1941 and the destruction of the community. The locality also appears as Antalept, Antalapet, Antolepti and Antolepty. The source annex and my full 9 November 2026 town report accompany the request.

Proposed addition

> The community history describes a wooden Jewish house of study and two Hasidic prayer houses in Antalieptė. The community history records 474 Jewish residents among 554 inhabitants in 1897 and 367 among 581 in 1923. Vytautas Indrašius records a Hebrew primary school from 1929 to 1941. According to Raphael Julius, local Riflemen’s Union members began torturing Antalieptė’s Jews in summer 1941. Jews were gathered in the church square and those fit for work were assigned to forced labor on nearby farms. Local witnesses identified local men as guards of Jews detained in Barolskis’s barn. On 26 August 1941, Jews from Antalieptė were murdered alongside Jews from other localities in Krakynė (Pažemys, Savičiūnai) Forest. In an extract of his 22 April 1950 interrogation published in 1973, Vytautas Janaudis stated that he took part “with the Antalieptė punishers” in the mass shooting of Jews in Savičiūnai Forest. He said Zarasai county township punitive detachments and German special units came to shoot and almost all the victims’ property was distributed to the shooters. He listed clothing, footwear and bedding he received. The old Jewish cemetery is listed in the Register of Cultural Property (code 20581).

Forced labor without wages is slavery. Please check the work allocations, supervision and any payment records separately. Jäger’s Zarasai entry records 2,567 Jews and two people in separately identified categories, for a regional total of 2,569. Please do not attribute these figures to Antalieptė alone or use population figures as victim counts.

Requests

1. Register this request, provide the registration number and date, and identify the responsible unit.

2. Add the proposed history or publish the editors’ reasoned, source-based text. Identify the bibliographic basis for the demographics, school and 1941 events. Address each proposed fact

and publish verified additions while remaining claims are reviewed.

3. Provide the sources used, disclosable prior versions and editorial dates, and state whether sources on Jewish life and the Holocaust were considered. For any request outside your remit, identify the competent authority and give the specific reason.

4. Initiate two concurrent written historical reviews. **A:** ask LGGRTC for a written assessment, all relevant records it holds, exact archival locations, roles of the named formations and individuals, and contrary evidence. Please ask the Centre to obtain and produce records responsive to the questions, including the Janaudis case and judgment indexed in its namebook where accessible. **B:** ask qualified historians institutionally and professionally independent of LGGRTC to examine the same sources and questions. Provide both reviewers the complete report and annexes and the same questions on population, schooling, forced labor, confinement, roles and victims. LGGRTC should have no role in selecting, supervising or approving the independent reviewers or their findings. Disclose relationships bearing on their independence.

5. Provide the recipients, dates, registration numbers, copies of requests and replies, and underlying sources to the extent permitted by law. Issue the Library's own reasoned determination comparing the reviews point by point, explaining the evidence adopted and disagreements, with the correction date and URL. Identify prior recipients or associated publications informed of the correction where applicable.

6. Identify the location and heritage code 20581 of the old Jewish cemetery in the article, and link to any municipal condition record or verified digital cemetery catalogue that is published. A separate request to Zarasai District Municipality addresses maintenance, inspection and inventory. Reply by email. Documentary corrections and additions are welcome, with original language, page and archival reference.

7. Assess whether the omission of the Jewish community, which accounted for 474 of 554 residents in 1897, and its destruction fits the Foti Doctrine's "ignorance manufacture" mechanism. Provide your position and documentary reasons. Regardless of whether you accept this analytical framework, please respond to the evidence.
https://grantgochin.substack.com/p/the-foti-doctrine

8. DUS-001 and ZAR-001 addressed separate VLE articles. DUS-005 B2 already asked the Lithuanian Special Archives to locate and supply the Janaudis interrogation. In P2-3482 (registration P1-2624), the Archives gave its paid-search procedure. Please ask the Centre for the exact file and folios, whether it holds or can obtain them, and how it will assess its own 2024 namebook entry. Ask it to identify and assess potential conflicts of interest, specify safeguards for impartiality and explain when reviewers should recuse themselves, given that the evidence concerns its own publication. Please put this question to the independent reviewers as well.

9. Please identify which measure in the annex to the plan approved by Resolution No. 33 implements objective 3.3 in this case, who is responsible, and what has been done.

Section 3.3 of the action plan approved by Government Resolution No. 33 of 21 January 2026 covers Holocaust research, education and victim commemoration. The IHRA working definition of Holocaust denial and distortion addresses minimization of the Holocaust and the role of accomplices. Please use it when evaluating the portrayal of events and their participants.

Where applicable, please apply Article 10(4)–(5) of the Law on Public Administration and consider the request for existing records under the Law on the Right to Obtain Information and Re-use Data.

The Lithuanian text governs in the event of a translation discrepancy.

Respectfully,
Grant Arthur Gochin

Bendras įrodymų priedas / Shared evidence annex

1. Ginčijamas straipsnis / Text under review

VLE, „Antalieptė“, skyrius „Istorija“, patikrinta 2026 m. lapkričio 28 d. / Section “History,” inspected 28 November 2026. https://www.vle.lt/straipsnis/antaliepte/

Trumpa tiksli ištrauka / Short exact excerpt: „1897 buvo 554, 1923 – 581“. Aplinkinis tekstas aptaria bažnyčią, vienuolyną, mokyklas ir vietovės administravimą. Nėra žydų gyventojų, žydų švietimo ar jų persekiojimo ir nužudymo istorijos. / The surrounding text covers the church, monastery, schools and administration. It supplies no Jewish population, schooling, persecution, or murder history.

2. Šaltinių ir teiginių sąsajos / Claims and sources

Bendruomenė, demografija ir mokykla / Community, demographics and school. Raphael Julius, *Pinkas Hakehillot Lita*, spausdinti p. 149–151. 1897 m. duomenys: 474 iš 554; 1923 m.: 367 iš 581. Tai gyventojų, o ne 1941 m. aukų skaičius. / Printed pp. 149–151. These are population figures. Esther Ben-Ari (Shapira) prisimena savo darbą Antalieptės mokykloje apie 1930–1935 m. / She recalls teaching in Antalieptė around 1930–35. Indrašius nurodo 1931 m. gegužės 17 d. mokyklos patikrinimą; adresą ir sklypą dar reikia nustatyti. / Indrašius cites a 17 May 1931 inspection. The location remains to be verified.

- Julius / bendruomenės istorija: https://www.jewishgen.org/yizkor/pinkas_lita/lit_00149.html
- Esther Ben-Ari, p. 135–136: https://jewishgen.org/yizkor/Dusetos/dus136.html
- Indrašius / mokykla, sinagoga ir turto istorija: https://www.zarasu-zydai.lt/index.php/project/vytautas-indrasius-istraukos-knygos-antalieptes-krastas-iii-dalis-antalieptes-zydai/

1941 m. persekiojimas / Persecution in 1941. Bendruomenės istorijoje aprašytas Icchako Berleskio kankinimas ir paskirstymas priverstiniam darbui ūkiuose; vardų formos Julius ir Rosin skiriasi. Marytės Jakavonytės–Žasaitienės ir Onos Kirdeikytės–Gurauskienės liudijimai aprašo kalinimą Barolskio klojime ir vietos sargybinius. Liudijimai taip pat aprašo maistą ir drabužius nešusius kaimynus. / The community history describes the torture of Yitzhak Berlesky and allocation to forced farm labor. Name spellings vary in Julius and Rosin. The two local witnesses describe confinement in Barolskis’s barn and local guards. They also describe neighbors bringing food and clothes.

- Rosin, pp. 10–19: https://www.jewishgen.org/yizkor/lithuania5/lit5_010.html
- Vietos liudijimai / local testimony: https://www.zarasu-zydai.lt/index.php/project/jie-padejo-pasmerktiesiems-antalieptes-zydams/
- POLIN, community history: https://sztetl.org.pl/en/towns/a/1896-antaliepte/99-history/137025-history-of-community

1941 m. rugpjūčio 26 d. operacija / Operation of 26 August 1941. Jėgerio raporto 3 lapas, Zarasai: 767 žydai vyrai, 1 113 žydžių moterų ir 687 žydų vaikai, iš viso 2 567 žydai; papildomai lietuvis komunistas ir rusė komunistė, iš viso 2 569. Raporto 7 lape bendradarbiavimas su lietuvių partizanais aprašytas platesniu mastu. Aukų iš Antalieptės kilmę su regioninėmis žudynėmis sieja bendruomenės šaltiniai. / Sheet 3 provides the regional tally of 2,567 Jewish victims and two

people separately classified, total 2,569. Sheet 7 describes Lithuanian partisan cooperation across operations. Community sources establish the locality connection. The memorial's higher figure is a separate inscription, and the proposed local board gives no aggregate toll.

• Jėgerio raporto faksimilė / archival facsimile, RGVA 500-1-25, fols. 110–118, sheets 3 and 7: https://phdn.org/histgen/einsatzgruppen-shoah-par-balles/jaeger-facsimile.html

• Skaitymo pagalba / reading aid, sheet 3: https://phdn.org/archives/holocaust-history.org/works/jaeger-report/htm/img003.htm.de.html

• Regioninis aukų sąrašas / community victim compilation: https://www.zarasu-zydai.lt/index.php/project/antalieptes-sarasai/

• Krakynės memorialas, CJA 52957 / memorial, Center for Jewish Art: https://cja.huji.ac.il/hmm/browser.php?id=52957&mode=set

Dalyviai ir dokumentų ribos / Participants and evidence limits. Regioniniame straipsnyje perspausdintoje 1950 m. balandžio 22 d. apklausos ištraukoje Janaudis aprašo savo dalyvavimą su Antalieptės būriu, kelių jo narių šaudymą ir gautą aukų turtą. Centro vardyno V tomo p. 857 atskirai nurodomas 1950 m. liepos 7 d. nuosprendis ir dalyvavimas 1941 m. sukilime, be šios informacijos. Prašoma sutikrinti visą bylą ir nuosprendį (LYA f. K-1, ap. 58; individualus numeris ieškotinas). / The published extract describes participation alongside the detachment, shooting by some of its members, and receipt of victims' property. The Centre namebook records the July 1950 judgment and uprising participation. Obtain and compare the complete file before attributing a specific personal act of firing to Janaudis. The chronology and the records requests C1–C12 are in the attached town report.

• Perspausdinta ištrauka / reproduced interrogation extract: https://www.zarasu-zydai.lt/index.php/project/1941-m-rugpjucio-26-oji/

• LGGRTC vardynas / namebook, pp. 6, 857: https://www.atmintiesknygos.lt/wp-content/uploads/2024/10/2024_vardynas_V.pdf

3. Atminimo vieta ir institucijos / Site and authorities

• Bibliotekos adresas / library address: https://zarasubiblioteka.lt/struktura-ir-kontaktai/

• 2018 m. paroda / 2018 exhibition: https://www.zarasu-zydai.lt/index.php/project/zydu-istorijos-pristatymas-antalieptes-bibliotekoje/

• Esami kapinių ženklai / existing cemetery markers: https://www.zarasu-zydai.lt/index.php/project/antalieptes-mstl-zydu-senosios-kapines/

• Savivaldybės komisijos kompetencija / municipal commission remit, T-36: https://zarasai.lt/administracija/struktura-ir-kontaktine-informacija/komisijos-ir-darbo-grupes/330

• Savivaldybės priimamasis / municipal registry: https://www.zarasai.lt/asmenu-priimamasis/59

• Dusetų seniūnija ir Antalieptėje dirbantys darbuotojai / eldership and Antalieptė workplace: https://www.zarasai.lt/kontaktai/222

• Bibliotekos leidybos padalinys / National Library publishing centre: https://www.lnb.lt/kontaktai/mokslo-ir-enciklopediju-leidybos-centras

• Vyriausybės nutarimas Nr. 33, 3.3 punktas / Resolution No. 33, §3.3: https://e-tar.lt/rs/legalact/4a1ac670fac711f0ac2aa76febda78c1/. Skaitoma kopija / accessible copy: https://www.temidy.lt/teises-aktas/630127.

• IHRA darbinė apibrėžtis / working definition: https://holocaustremembrance.com/resources/working-definition-holocaust-denial-distortion

4. Pridedamas miestelio tyrimas / Attached full town study

Grant Arthur Gochin, *Antalieptė — Town Research Report (1915–1945)*, 9 November 2026. https://grantgochin.substack.com/p/antaliepte-town-research-report-19151945

Tyrimo teksto kopijoje išlaikyti skyriai, priedai ir šaltinių nuorodos. Susiję Zarasų, Dusetų ir Salako tyrimai nurodyti pirminiame straipsnyje. / The attached reading copy preserves the report's text, appendices and reference notes. Related Zarasai, Dusetos and Salakas studies are linked from the original article. The requests concern the distinct town article and proposed town board.

• Zarasai, susijęs tyrimas / related study: https://grantgochin.substack.com/p/zarasai-town-research-report-19151945

• Dusetos, susijęs tyrimas / related study: https://grantgochin.substack.com/p/dusetos-town-research-report-19151945

• Salakas, susijęs tyrimas / related study: https://grantgochin.substack.com/p/salakas-town-research-report-19151945

5. Kapinių priežiūra ir dokumentavimas / Cemetery maintenance and documentation

• Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo 1990 m. lapkričio 7 d. nutarimas Nr. I-763, 2 punktas / Supreme Council Presidium Resolution I-763, paragraph 2, continuing care. https://www.e-tar.lt/rs/legalact/TAR.7D2F5D4C4DAC/

• Oficialus galiojimo įrašas / official status record. https://www.e-tar.lt/portal/it/legalAct/TAR.7D2F5D4C4DAC

• Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 41 punktas / Law on Local Self-Government, Article 6(41). https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalActPrint/lt?actualEditionId=sEPfKbuWbN&category=TAD&documentId=TAIS.5884

• Nutarimas Nr. 1207, Kapinių priežiūros organizavimo tvarkos aprašo 2 punktas / Government Resolution No. 1207, maintenance procedure paragraph 2. https://www.e-tar.lt/rs/actualedition/TAR.856C6C36E369/SjHiXBUCPj/

• Zarasų rajono tarybos sprendimo Nr. T-219 sąrašas, Antalieptės įrašas / T-219 municipal list, Antalieptė entry. https://e-tar.lt/rs/legalact/9f5bab20770911eea5a28c81c82193a8/format/ISO_PDF

• Ankstesnis prižiūrėtojo įrašas / earlier municipal caretaker listing. https://www.zarasai.lt/data/public/uploads/2024/11/zarasu-raj_-kapiniu-sarasas_2020-m2.pdf

Papildomi šaltiniai / Additional sources

- Senųjų žydų kapinių viešo katalogo įrašas / Public cemetery catalogue, 2025, 116 grave records, 70 legible Hebrew inscriptions; the publication thanks Dusetos eldership for ongoing care. Pareiškėjas anksčiau vadovavo šį katalogą tvarkančiai organizacijai. / The applicant formerly chaired the organization that maintains this catalogue. https://www.litvak-cemetery.info/database/1802899790
- ESJF apžiūra / ESJF survey, 57 headstones, a separate survey snapshot and unit of count. https://www.esjf-cemeteries.org/survey/antaliepte-jewish-cemetery/
- Chaimas Bergeris, Lietuvos artilerijos savanoris 1919–1920 m.; tikrintinas 1929 m. sausio 31 d. apdovanojimo liudijimas Nr. 1449 / Lithuanian artillery volunteer, 1919–1920; seek the service file and award certificate 1449 dated 31 January 1929. The community list identifies him among the murdered at Krakynė. https://www.zarasu-zydai.lt/index.php/project/antalieptes-sarasai/
- Indrašius nurodo 33 mokinius per 1931 m. gegužės 17 d. patikrinimą ir sinagogos vietą vakarinėje miestelio dalyje priešais kelią į Kuitenius / Indrašius records 33 pupils at the 17 May 1931 inspection and places the synagogue in the western town opposite the road to Kuitenai. Verify the parcel and timber removal in municipal and property records. See Indrašius source above.
- Vietos savivaldos įstatymas, 2026 m. leidimas / Local Self-Government Law, 2026 consolidated edition. https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalActPrint?actualEditionId=TAIS_224655&documentId=TAR.D0CD0966D67F
- Zarasų krašto muziejaus steigėja / Museum founder, 2024 financial statements, explanatory note, point 1. https://zarasumuziejus.lt/wp-content/uploads/2025/08/2024_FAR.pdf
- Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 41 punktas, redakcija nuo 2026 m. gegužės 1 d. / Local Self-Government Law, Article 6(41), edition effective 1 May 2026. https://www.infolex.lt/teise/DocumentSinglePart.aspx?AktoId=65125&StrNr=6

Antalieptė — Town Research Report (1915–1945)

Lithuania’s Genocide Centre Lists an Antalieptė Massacre Participant as a Genocide Victim

Grant Gochin

Nov 09, 2026

Share

Town names and historical variants: Antalieptė (Lithuanian); Antalept / Antalapet (Yiddish transliterations), טפּעילאַטנאַ (Yiddish); Antolepti / Antolepty and Антолепты (Russian; Antolepty also Polish). Present-day Zarasai district municipality; historical Zarasai / Novo-Aleksandrovsk district, Kaunas gubernia.[1]

1. What Lithuanian actors did to Jews

Raphael Julius describes the public torture of the merchant Yitzhak Berlesky at the church: he was forced to carry water repeatedly between the square and river until he collapsed. Julius names Jonas Mausilauskas among the persecutors; Rosin renders the name Masilauskas. Jews were allocated to surrounding farms; on one farm the captives were starved and brutalized, and none returned alive. In the published extract of his 22 April 1950 statement, Vytautas Janaudis describes taking part with the Antalieptė detachment at Savičiūnai and receiving the victims’ clothing and bedding. Local testimony places Jewish families in Barolskis’s barn under three local guards; Ona Kirdeikytė–Gurauskienė names Vilimas and Putrinskas.[2] On 26 August 1941, Antalieptė’s Jews were murdered with Jews from other communities at the regional site described as Krakynė, Savičiūnai and Pažemys. Jäger’s Zarasai entry records 2,567 Jewish victims and two other victims. See also my Zarasai report, Dusetos report and Salakas report on communities murdered at the same regional site. VLE’s town history supplies neither the Jewish community nor its destruction. It describes the church, monastery, schools and population while leaving out the people who had formed a majority of the town.[3]

2. Forced labor, economic exploitation, plunder and beneficiaries

Kaulakienė’s recollection, as retold in the regional history, describes Algirdas Urbanas’s parents bringing tables and chairs from Antalieptė: the son had supposedly “earned” them. The same account describes him leaving home with a firearm slung over his shoulders. The furniture was the material benefit his family associated with his activity.[4] Julius describes Jewish people allocated to surrounding farms and an unnamed farmer whose captives were starved and brutalized; according to Julius and Rosin, none returned alive. Forced labor without wages is slavery. The labor orders, farm assignments and any payment records must establish the employers, conditions and proceeds of this exploitation.[5] The taking of property continued after the community’s destruction. Indrašius names Jonas Kilius and Jonas Dičiūnas’s family in the removal of synagogue timber in winter 1942. A published extract of Janaudis’s interrogation describes clothing and bedding received after the regional massacre. Together these sources require an inquiry into property as part of the destruction, from seizure to final recipient.[6]

3. What Lithuania tells the public

The substantive VLE Antalieptė entry contains general information, architecture and history. Its history recounts religious institutions, schools and changes in administrative status. Its population series gives town totals. It offers no account of Jewish residents, their confinement, exploitation or murder. The omission extends across the entry, rather than arising from a single shortened sentence.[7] The Zarasų krašto žydų istorija project records victim names, Jewish buildings and accounts of persecution. Antalieptė's library collaborated in a Jewish-history exhibition in 2018.[8] Chaimas Bergeris volunteered for Lithuania's artillery regiment in 1919–1920 and received award certificate 1449, issued on 31 January 1929. The local victim compilation records his murder at Krakynė on 26 August 1941. Lithuania decorated him; the killing operation destroyed him with the Jewish community. VLE's town entry omits that Jewish resident's service, decoration and murder.[9]

4. What the documents materially contradict

The documentary record exposes the town entry's material omission: Jewish communal life and destruction are absent from its account. In an LGGRTC volume, Darius Furmonavičius writes: "If there were Lithuanians who took part in these events," their contribution was "supporting cast and thus essentially marginal." The local accounts describe coercion, confinement, exploitation and participation in the regional murder operation.[10]

5. What remains unverified and why

The records required are the local victim list, complete detachment roster, orders, labor assignments and property records.

6. What the responsible institutions must investigate and explain

VLE must incorporate the Jewish community and the source-supported acts through which it was destroyed. LGGRTC must obtain and produce the source records specified in Appendix C and explain its assessment of the Antalieptė detachment, the labor system and the taking of property. Municipal and heritage bodies must reconcile the site's names, counts and documentary history.

7. Town, region and Jewish life before 1915

Antalieptė stands on the Šventoji in northeastern Lithuania, south of Dusetos and west of Zarasai. Its Jewish communal life belonged to the Zarasai / Novo-Aleksandrovsk district of Kaunas gubernia and later independent Lithuania. Dusetos supplied services and connections beyond the small town. These relationships explain why the history crosses present municipal and village boundaries.[11] Julius gives 474 Jews among 554 residents in 1897 and 367 among 581 in 1923. Those figures mean approximately 85.6 percent and 63.2 percent. They describe a central part of the town, not an incidental minority. The dated census populations belong in VLE's existing demographic series.[12] Before the First World War, Jewish trades depended heavily on the Orthodox convent and local commerce. Religious and educational life centered on prayer and study. Rosin describes a wooden beit midrash and two Hasidic prayer houses. The regional project's photograph caption identifies an interwar beit midrash, giving a specific building a place in the town's history.[13]

8. 1915–1939: occupation, economic contraction and schools

During the First World War the nuns departed and the German military occupied the convent. Rosin says most Jewish residents remained, with two families leaving for Russia. The loss of customers and wartime disruption damaged already limited livelihoods.[14] Independent Lithuania brought changing markets, outward migration and new forms of education. Families and young people left for South Africa, the Americas and Palestine. The survivors' and community histories retain the distinct places of destination.[15] Indrašius's account of prewar life also records violence against a Jewish trader returning from Purvynė. Feliksas Kuzma forced him to undress, smeared him with a liquid and rolled him in the feathers the trader had collected. The account preserves a concrete act of humiliation against a Jewish neighbor.[16] Indrašius's school history gives a Hebrew primary school in 1929–1941 and cites the inspection of 17 May 1931. His account identifies Estera Šapiraitė and Gilelis Segalis among the teachers.[17]

A general history must identify Jewish residents as residents with occupations, property, families and civic lives. The same evidence can then trace what happened to those people in 1941. A population total without its Jewish component, followed by silence about the destruction, conceals that continuity.

9. 1940–June 1941: Soviet occupation and the German invasion

The Soviet annexation in 1940 changed Antalieptė's political and economic conditions. The invasion of the Soviet Union began on 22 June 1941; the local accounts date German entry into Antalieptė to 26 June.[18]

The town sources identify šauliai or former šauliai, white-armbanders, local guards and an Antalieptė detachment.[19]

10. June–August 1941: torture, labor, confinement and removal

Julius describes the gathering of Jews by the church and the torture of the merchant Yitzhak Berlesky, forced to carry water repeatedly between the square and river until collapse. His account identifies Mausilauskas as an active persecutor. The torment was public and used a familiar civic and religious space to strip Jewish neighbors of protection.[20] POLIN adds robbery of valuables and restrictions on public movement and contact with other residents. POLIN records the administrative and economic dimensions of persecution.[21] Marytė Jakavonytė–Žasaitienė recalled confinement in Barolskis's barn, guarded by three local men, and the later departure of men on foot and women and children in wagons. Ona Kirdeikytė–Gurauskienė names the guards Vilimas and Putrinskas in describing difficulties delivering food. These testimonies place local men at the point where prisoners' freedom and access to help were controlled.[22] The testimony describes food and clothing brought by the Kirdeikis, Jakavonis and Vapsva families and other neighbors.[23]

11. 26 August 1941: the regional killing operation

The Jewish community histories connect Antalieptė's destruction to the 26 August regional massacre. The Jäger report's Zarasai entry supplies a contemporary perpetrator tally. Its German text lists Jewish men, women and children and two separately categorized victims. The detailed arithmetic and the competing commemorative figures appear once in Appendix B.[24] The Lithuanian Special Archives (LYA) criminal-case series f. K-1, inventory 58, is identified by the Centre's source key for the records behind Janaudis's entry. The Centre records his military-tribunal judgment of 7 July 1950. The regional history identifies Zarasai county white-armbanders. In the published extract of his 22 April 1950 statement, Janaudis describes participating with the Antalieptė detachment at Savičiūnai and receiving victims' clothing and bedding.[25] The Centre's own 2024 publication Lietuvos gyventojų genocidas, volume V, 1950–1953, places Janaudis in its namebook of genocide victims. Its preface describes biographies of people repressed by the Soviet occupation authorities. Page 857 identifies him as Vytautas Janaudis, son of Adomas, born in 1920, living in Panevėžys; it records a sentence on 7 July 1950 of twenty-five years in camp and five years in exile, and release on 15 May 1965. It calls him a participant in the 1941 uprising. The entry does not mention Savičiūnai or the victims' clothing and bedding described in his published statement. The Centre must explain that omission and produce the underlying case.[26] On sheet 7, in his account of operations across Lithuania, Jäger credits cooperation with "litauischen Partisanen" — Lithuanian partisans. His sheet-3 Zarasai entry supplies the regional tally.[27]

12. Property, synagogue destruction and the years 1942–1945

Indrašius dates the synagogue's dismantling to winter 1942 and attributes removal of its wood to Jonas Kilius of Šarkiškė and Jonas Dičiūnas's family of Svigariai. They took the synagogue's timber.[28]

The same regional research links furniture taken from Antalieptė to the family of Algirdas Urbanas through Kaulakienė's recollection. Its account identifies tables and chairs and a family explanation that the son had earned them.[29] People associated with Antalieptė were also murdered at other sites. The published victim compilation includes Mauša Chalem, with a death in Dachau on 26 March 1945, and Elimeir Kac, killed in Švenčionys.[30]

Escape and survival also cross local boundaries. Rosin records young refugees serving in the Red Army and Kalman Shur's later departure for Israel. Indrašius's family and survivor accounts provide further identity leads.[31] For the remaining property inquiry, the decisive question is concrete: who occupied each Jewish house, administered each shop, used each farm allocation and retained each item after its owner's murder? The answers require dated inventories and named recipients.

13. Named people and the acts attributed to them

Jonas Mausilauskas / Jonas Masilauskas: named by Julius and Rosin in persecution and torture.[32]

Vilimas and Putrinskas: guards named by Ona Kirdeikytė–Gurauskienė.[33]

Vytautas Janaudis: a published extract of his 22 April 1950 statement describes participation with the Antalieptė detachment and receipt of victims' possessions.[34] Algirdas Urbanas: Kaulakienė's

account describes him going out armed and his parents bringing home tables and chairs from Antalieptė that their son had supposedly “earned”.[35]

Jonas Kilius and Jonas Dičiūnas’s family: identified by Indrašius as recipients of synagogue timber.[36] Chaimas Bergeris: the local victim compilation records a Lithuanian army volunteer, an award certificate and his murder at Krakynė. The service and award file is a concrete means to recover a murdered Jewish resident’s civic history.[37]

14. Memorial landscape and the treatment of numbers

The Hebrew University’s Center for Jewish Art documents the Krakynė memorial, its historical changes and the inscription’s 8,000 victims. It records an obelisk between graves, a 1967 roadside sign and changes made around 1991. The Lithuanian inscription names Hitlerites and local helpers; the site’s documentary history must identify the formations and their specific acts.[38] The local cemetery account identifies the old Jewish cemetery with heritage code 20581 and describes a 1991 memorial and replacement fencing in 2018. They must be joined to an account of the community’s destruction, with the cemetery and mass-murder site treated as different places.[39] The general town entry must make both Jewish life and the killing site discoverable. An accurate memorial history must also preserve who commissioned the memorial, what each inscription originally said and when it changed.

15. “Marginal” participation: the published assertion and the local record

Darius Furmonavičius writes in his chapter in The Holocaust in Lithuania 1941–1944, printed page 40: “If there were Lithuanians who took part in these events,” their contribution was “supporting cast and thus essentially marginal.”[40] The local record describes torture, farm exploitation, guarded confinement, transfer to murder and the distribution of victims’ property. Does the documented Lithuanian conduct in this town constitute marginal participation? My answer is no. The acts attributed in these sources concern the victims’ bodies, freedom, labor, homes and lives.[41] The Centre published the passage and, in decision 55R-1130 of 3 November 2026 (signed by acting Director General Arūnas Bubnys, replying to request 7R-1167), declined to correct or annotate it. Page 1 calls the phrase part of “autoriaus mokslinės interpretacijos” — the author’s scholarly interpretation.[42] I addressed that correspondence in Fuzzy History and 125 Murdered. Twenty-Three Jewish Children. Lithuania’s Genocide Centre Keeps ‘Marginal’. Here the issue is local and documentary: the guards, labor allocation, detachment participation and property distribution. Centre authorship carries no independent evidentiary weight; Centre statements are assertions; facts rest on primary records.[43] Yad Vashem’s Lithuania list of 1 January 2024 records 924 people honored as Righteous Among the Nations. Against Vaitekūnas’s 1945 population estimate of 2,500,000, 924 ÷ 2,500,000 × 100 = 0.03696%, approximately 0.037%.[44]

If rescuers are publicly celebrated as evidence of Lithuanian moral agency, how can these source-documented actions by Lithuanian participants be dismissed as essentially marginal?[45]

Appendix A. Chronology and event boundaries

1915–1918: German wartime occupation, departure of the nuns and economic disruption; the local account says most Jews remained.[46]

1918–1939: independent Lithuania; migration, changing commerce and Hebrew schooling.[47]

1940–26 June 1941: Soviet occupation followed by German entry on 26 June in the local community accounts.[48]

Summer 1941: persecution, restrictions, forced farm labor and confinement.[49] 26 August 1941: regional massacre recorded under Zarasai in Jäger's report; Antalieptė's victims included in the local community histories.[50]

Winter 1942: synagogue dismantling and timber removal attributed by Indrašius to named recipients.[51]

1945: the victim compilation records Chalem's death in Dachau.[52]

Appendix B. Population, victims and non-overlap

1897 town population: Julius gives 554 residents including 474 Jews.[53]

1923 town population: 581 residents including 367 Jews; Yad Vashem's place metadata repeats these numbers.[54]

Around 1940: Indrašius gives approximately 300 Jews.[55] Regional massacre, 26 August 1941: Jäger lists 767 Jewish men + 1,113 Jewish women + 687 Jewish children = 2,567 Jewish victims; adding one Lithuanian Communist man and one Russian Communist woman gives 2,569 people. This is the Zarasai regional entry.[56]

Memorial: the Krakynė inscription gives 8,000 Jews. The Center for Jewish Art also summarizes the lower Jäger figure. These are different source claims.[57] Cemetery compilation: the March 2009 Antalieptė notice gives 367 people at Pažemys.[58]

Rescuer comparison: 924 / 2,500,000 × 100 = 0.03696%, rounded to 0.037%.[59]

Appendix C. Records that institutions must obtain and produce

The records below identify what each institution must obtain and produce and what the records must resolve. C1 — Testimony behind the community history. LGGRTC must obtain and produce the Moshe Barkan testimony based on Yehuda Levinas, cited in Julius and Rosin as Yad Vashem Archives “0-57 file A” / “0-57 A,” including the full catalogue reference, original language, all pages and any translation. It is needed to establish which testimony supports each persecution, labor and murder claim. The printed locator must be verified rather than silently normalized.[60] C2 — LYA criminal case and Janaudis’s judgment. LGGRTC must obtain and produce the LYA criminal case for Vytautas Janaudis, son of Adomas, born in 1920, and the military-tribunal judgment of 7 July 1950 recorded by the Centre. Its source key identifies criminal cases in LYA f. K-1, inventory 58, and the criminal-case card index. LGGRTC must supply the individual file number, complete 22 April 1950 interrogation, signatures, questions and answers, subsequent statements, judgment, later case decisions and any post-1990 rehabilitation decision. The record must identify the unit, participants, acts and distribution of victims’ property.[61] C3 — Local guards and formation records. LGGRTC must obtain and produce Antalieptė police and armed-unit rosters, appointments, orders, duty books and records of the Barolskis barn. It must establish the identities of Vilimas, Putrinskas and Mausilauskas / Masilauskas, their dates of service and their recorded acts. The published sources provide names and roles; the administrative record must complete the identification.[62] C4 — Labor allocation and benefits. LGGRTC must obtain and produce the orders assigning Jews to farms, lists of prisoners and farmers, guarding arrangements, feeding and wage records, receipts and remittances, and records of deaths or disappearances. These documents must identify the unnamed farm described in the community histories and establish whether any money was paid, to whom, and for whose labor.[63] C5 — Property and timber. LGGRTC and the municipality must obtain and produce confiscation inventories, valuation and auction records, deeds, building permits, dismantling decisions and transport records for Jewish buildings, especially the synagogue and Barolskis / Berolskis property. The inquiry must trace prewar owners, administrators and recipients, including the timber transfers attributed to Kilius and Dičiūnas’s family.[64] C6 — Education, household and civic files. LGGRTC must obtain and produce the records cited by Indrašius: LCVA F.391 ap.7 b.6524 p.6; F.391 ap.3 b.1507 pp.1–2; F.852 ap.4 b.47 p.198; F.1097 ap.2 b.30; and F.930 ap.3 b.481. They concern teachers, school inspection, Berolskis and Bergeris. The resulting identities must be linked to households and victims by evidence.[65] C7 — Kaulakienė recording and transcript. LGGRTC must obtain and produce a complete, source-faithful transcript and citation for the Emilija Kaulakienė interview catalogued by USHMM as irn45311, with date, language and timecodes. It must identify the passages concerning Urbanas and property.[66] C8 — Victim names. The regional project and relevant documentary institutions must obtain and produce the underlying Pages of Testimony or record references for the compilation and its Reshef supplement, identify duplicate name variants and separate local residence from birthplace and death site. Every proposed numerical correction must state its inclusion rule.[67] C9 — Killing-site record. The municipality and heritage authorities must obtain and produce the full assessment file for Krakynė / Savičiūnai, associated in the earlier Dusetos project with KVR 11382, including maps, burial investigations, inscription designs and approval records. They must reconcile the regional tally, memorial figure and the Pažemys listing and provide dated photographs of every surviving inscription.[68] C10 — Old cemetery. Heritage authorities and the municipality must obtain and produce the complete current

file for code 20581, cadastral plan, caretaker identification and dated inscription photographs. The old cemetery and regional killing site must remain separately identified.[69] C11 — VLE correction. VLE's editors must obtain and produce the source basis and editorial history of the substantive town entry and incorporate Jewish demography, institutions and the documented destruction. The correction must identify Lithuanian actors' acts at the source-supported level.[70] C12 — Household continuity. LGGRTC must obtain and produce the available household, passport, tax, voter and vital records for Antalieptė through the relevant Zarasai collections, with exact record references and underlying images where available. The Kaunas catalog lists Antalieptė leads I-49/1/16110 and I-49/1/14650. These earlier locators must be linked to later households only through records establishing continuity.[71]

Appendix D. Institutional contradiction and independent verification

D1 — VLE omission. Text: the Antalieptė entry supplies a general history and town population series but no Jewish history or Holocaust. The comparison rests on Julius's community history, the confinement testimony, the victim compilation and Jäger's regional record. Material effect: a reader receives a town history without the community that formed a recorded majority and without its destruction. Classification: material omission. The proposed correction is a sourced Jewish-history and 1941 passage.[72] D2 — Local materials. The regional Jewish-history project records Lithuanian conduct, victim names and Jewish communal life. The 2018 library exhibition concerned Jewish history.[73] D3 — Published marginality. Institution: LGGRTC as publisher; author: Darius Furmonavičius. Passage: printed p.40, conditional participation argument ending in "supporting cast and thus essentially marginal." Comparison: town-specific testimony and community histories. Classification: challenged interpretation, confronted through concrete local acts. Notice/disposition: the September publication request and November reply are verified.[74] D4 — Memorial language and count. The documented inscription uses general perpetrator categories and the figure 8,000; the regional documentary record identifies particular formations and a different contemporary tally.[75]

Appendix E. Lietuviška santrauka ir tyrimo reikalavimai

Antalieptė, Zarasų rajonas. Istoriniai vietovardžiai ir rašyba: Antalept, Antalapet, Antolepti, Antolepty, Антолепты. Paskelbti šaltiniai aprašo žydų kankinimą, priverstinį darbą ūkiuose, kalinimą ir vietinių vyrų sargybą prieš išvarymą į žudynes. Julius tarp persekiotojų įvardija Joną Mausilauską; Rosino tekste pavardė rašoma Masilauskas.[76] VLE Antalieptės straipsnis pateikia bažnyčios, vienuolyno, mokyklų ir gyventojų skaičiaus istoriją, tačiau nepateikia žydų bendruomenės ir jos sunaikinimo istorijos.[77] Chaimas Bergeris 1919–1920 m. tarnavo Lietuvos artilerijos pulko savanoriu; 1929 m. sausio 31 d. jam išduotas apdovanojimo liudijimas 1449. Aukų sąraše nurodyta, kad 1941 m. rugpjūčio 26 d. jis buvo sušaudytas Krakynės miške. Lietuva jį apdovanojo; žudynių vykdytojai jį sunaikino kartu su žydų bendruomene. VLE miestelio straipsnyje nėra šio žydo gyventojo tarnybos, apdovanojimo ir nužudymo istorijos.[78] Pirmojo pasaulinio karo metais pasitraukė vienuolės, vienuolyną užėmė vokiečių kariuomenė, pablogėjo vietos žydų ekonominė padėtis. Tarpukariu vyko emigracija ir keitėsi švietimas.[79]

Indrašiaus pasakojime apie prieškarinį gyvenimą aprašytas ir smurtas prieš iš Purvynės grįžtantį žydą prekybininką. Feliksas Kuzma liepė jam nusirengti, ištepė kažkokiu skysčiu ir išvoliojo jo surinktose plunksnose. Tai konkretus žydo kaimyno pažeminimo atvejis.[80] 1940 m. prasidėjo

sovietų okupacija; 1941 m. birželio 26 d. į Antalieptę įžengė vokiečiai. Julius aprašo Icchako Berleskio viešą kankinimą prie bažnyčios ir upės: jis buvo verčiamas nešti vandenį, kol sukniubo. Žydai buvo paskirstyti priverstiniam darbui ūkiuose. Priverstinis darbas be atlygio yra vergovė. Juliuso ir Rosino pasakojimuose nurodoma, kad iš žiauraus ūkininko ūkio nė vienas ten paskirtas žydas negrįžo gyvas.[81] Marytės Jakavonytės–Žasaitienės ir Onos Kirdeikytės–Gurauskienės pasakojimai aprašo žydų laikymą Barolskio klojime, kur juos saugojo trys vietiniai vyrai. Ona įvardija sargybinius Vilimą ir Putrinską. Kirdeikių, Jakavonių, Vapsvų šeimos ir kiti kaimynai nešė kaliniams maistą bei drabužius.[82] 1941 m. rugpjūčio 26 d. Antalieptės žydai buvo nužudyti kartu su kitų vietovių žydais regioninėje žudynių vietoje. Jėgerio raporto Zarasų įraše nurodyti 767 žydai vyrai, 1 113 žydžių moterų ir 687 žydų vaikai: iš viso 2 567 žydų aukos. Kartu nurodyti lietuvis komunistas ir rusė komunistė; bendras skaičius yra 2 569. Tą pačią regioninę žudynių vietą aptaria mano Zarasų tyrimas, Dusetų tyrimas ir Salako tyrimas.[83] Centro šaltinių santrumpos nurodo Janaudžio įrašo baudžiamųjų bylų pagrindą – Lietuvos ypatingąjį archyvą (LYA), f. K-1, ap. 58, ir baudžiamųjų bylų kartoteką; įraše nurodytas 1950 m. liepos 7 d. karo tribunolo nuosprendis. Paskelbtoje 1950 m. balandžio 22 d. parodymų ištraukoje Janaudis pasakoja dalyvavęs su Antalieptės būriu Savičiūnuose ir gavęs aukų drabužių bei patalynės. Indrašius 1942 m. žiemos sinagogos išardymą sieja su medienos išvežimu Jonui Kiliui ir Jono Dičiūno šeimai. Jėgeris, aprašydamas operacijas visoje Lietuvoje, raporto 7 lape nurodo bendradarbiavimą su „litauischen Partisanen“ – lietuvių partizanais; Zarasų aukų skaičiai pateikti 3 lape.[84] Centro 2024 m. leidinio Lietuvos gyventojų genocidas V tomo, 1950–1953, genocido aukų vardyne įrašytas Vytautas Janaudis. Pratarmėje aprašomos sovietų okupacinės valdžios represuotų asmenų biogramos. 857 puslapyje nurodyta: Vytautas Janaudis, Adomo, gimęs 1920 m., gyvenęs Panevėžyje; 1950 m. liepos 7 d. karo tribunolas skyrė dvidešimt penkerius metus lagerio ir penkerius tremties, paleistas 1965 m. gegužės 15 d. Įrašas jį vadina 1941 m. sukilimo dalyviu, tačiau nemini Savičiūnų ir aukų drabužių bei patalynės, apie kuriuos jis pasakoja paskelbtuose parodymuose. Centras privalo paaiškinti šį nutylėjimą ir pateikti bylą.[85] Darius Furmonavičius LGGRTC leidinio The Holocaust in Lithuania 1941–1944 spausdintame 40 puslapyje rašo: „If there were Lithuanians who took part in these events,“ jų indėlis buvo „supporting cast and thus essentially marginal.“ Ar dokumentais pagrįsti lietuvių veiksmai šiame miestelyje sudaro marginalų dalyvavimą? Mano atsakymas – ne. Kankinimas, priverstinis darbas, kalinimas, išvarymas į žudynes ir aukų turto dalijimas yra esminiai persekiojimo ir sunaikinimo veiksmai.[86] Centras paskelbė šią ištrauką ir 2026 m. lapkričio 3 d. sprendimu 55R-1130 (jį pasirašė laikinai generalinio direktoriaus pareigas einantis Arūnas Bubnys, atsakydamas į prašymą 7R-1167) atsisakė ją taisyti ar papildyti redakcine pastaba. Atsakymo pirmajame puslapyje vartojama formuluotė „autoriaus mokslinės interpretacijos“. Šį susirašinėjimą aptariau straipsniuose Fuzzy History ir 125 Murdered. Twenty-Three Jewish Children. Lithuania’s Genocide Centre Keeps ‘Marginal’..com[87] Regioniniame Kaulakienės prisiminimų perpasakojime įvardijamas jos pusbrolis Algirdas Urbanas ir jo ginkluota veikla. Jo tėvai iš Antalieptės parsivežė stalus ir kėdes, paaiškindami, kad sūnus juos esą uždirbo.[88]

Centro autorystė neturi savarankiškos įrodomosios vertės; Centro teiginiai yra tik tvirtinimai; faktai grindžiami pirminiais dokumentais. Jad Vašem 2024 m. sausio 1 d. Lietuvos sąraše nurodyti 924 Pasaulio tautų teisuoliai. Vaitekūno pateiktas 1945 m. Lietuvos gyventojų skaičius – 2 500 000. 924 ÷ 2 500 000 × 100 = 0,03696 %, apytiksliai 0,037 %. Jeigu gelbėtojai viešai pagerbiami kaip lietuvių moralinio pasirinkimo įrodymas, kaip šaltiniais pagrįsti lietuvių dalyvių veiksmai gali būti laikomi iš esmės marginaliais?[89] LGGRTC privalo gauti ir pateikti: Vytauto Janaudžio, Adomo,

gimusio 1920 m., LYA baudžiamąją bylą ir Centro nurodytą 1950 m. liepos 7 d. karo tribunolo nuosprendį. Centro šaltinių raktas nurodo LYA f. K-1, ap. 58 bei baudžiamųjų bylų kartoteką. LGGRTC privalo pateikti konkrečios bylos numerį, visus tardymo ir teismo dokumentus bei bet kurį po 1990 m. priimtą reabilitavimo sprendimą. LGGRTC taip pat privalo gauti ir pateikti visus Barkan / Levinas liudijimo dokumentus; Antalieptės būrio ir sargybinių sąrašus bei įsakymus; darbo ūkiuose paskirstymo ir atsiskaitymo dokumentus; turto inventorius, pardavimo ir medienos perdavimo įrašus; Indrašiaus nurodytas mokyklų, Berolskio ir Bergerio bylas; visą Kaulakienės interviu transkripciją su laiko žymomis. Šių dokumentų vietos ir paskirtis išvardytos C1–C7.[90] Aukų sąrašų sudarytojai ir atitinkamos dokumentinės institucijos privalo gauti ir pateikti pirmines vardų nuorodas, nustatyti sutampančias tapatybes. Savivaldybė ir paveldo institucijos privalo gauti ir pateikti visą žudynių vietos vertinimo, paminklo įrašų ir skaičių pagrindimo medžiagą bei senųjų kapinių, kodas 20581, bylą. VLE redakcija privalo gauti ir pateikti straipsnio šaltinius bei redakcinę istoriją ir turi papildyti Antalieptės istoriją žydų bendruomenės ir jos sunaikinimo duomenimis. LGGRTC privalo gauti ir pateikti Antalieptės namų ūkių, pasų, mokesčių, rinkėjų ir metrikų įrašus su tiksliomis nuorodomis. C8–C12 nurodo kiekvieno reikalavimo paskirtį.[91]

Corrections and additional evidence / Pataisymai ir papildomi duomenys

I welcome credible additions, corrections and contradictory evidence, preferably with primary records, archival locators and source-language text. Please email ggochin@gmail.com. Where warranted, I will publish a dated correction, clarification or supplement. Laukiu patikimų papildymų, pataisymų ir prieštaraujančių įrodymų, pageidautina su pirminiais dokumentais, archyvinėmis nuorodomis ir tekstu originalo kalba. Rašykite ggochin@gmail.com. Prireikus paskelbsiu datuotą pataisymą, paaiškinimą arba papildymą.

[1] JewishGen Cemetery Discovery Project, “ANTALIEPTE: Utena County, Zarasai district”. name variants and mass-grave notices, March 2009. https://cdp.jewishgen.org/eastern-europe/lithuania/antaliepte Accessed 8 November 2026.; Raphael Julius, “Antaliepte,” Pinkas Hakehillot Lita (Yad Vashem, 1996), translated by Shaul Yannai. printed pp. 149–151; English online translation. https://www.jewishgen.org/Yizkor/Pinkas_Lita/lit_00149.html Accessed 8 November 2026. [2] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Josef Rosin, Preserving Our Litvak Heritage, volume II, “Antaliept”. printed pp. 10–19, especially 12–17 and source list p. 19. https://www.jewishgen.org/yizkor/lithuania5/lit5_010.html Accessed 8 November 2026.; “Jie padėjo pasmerktiesiems Antalieptės žydams,” testimonies recorded by Vytautas Indrašius. Marytė Jakavonytė–Žasaitienė, recorded 2 September 2017; Ona Kirdeikytė–Gurauskienė, recorded 29 September 2008. https://www.zarasu-zydai.lt/index.php/project/jie-padejo-pasmerktiesiems-antalieptes-zydams/ Accessed 8 November 2026.; Gražina Ragauskaitė, “Krakynės miškas (Zarasų rajonas). 1941 m. rugpjūčio 26-oji”. Published 22 April 1950 statement of Vytautas Janaudis; dissemination through Masinės žudynės Lietuvoje 1941–1944, volume II (1973), as cited by the regional page; Kaulakienė property account; the regional account also identifies Hamann’s mobile detachment and German soldiers in the killing operation. https://www.zarasu-zydai.lt/index.php/project/1941-m-rugpjucio-26-oji/ Accessed 8 November 2026. [3] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Karl Jäger, report dated 1 December 1941, sheet 3, German transcription. Zarasai, 26.8.41, sheet 3.

https://phdn.org/archives/holocaust-history.org/works/jaeger-report/htm/img003.htm.de.html Accessed 8 November 2026.; Visuotinė lietuvių enciklopedija, “Antalieptė”. complete substantive town entry: general description, architecture and history. https://www.vle.lt/straipsnis/antaliepte/ Accessed 8 November 2026. [4] Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2.

[5] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Rosin, “Antaliept”, see note 2. [6] Vytautas Indrašius, extracts from Antalieptės kraštas, part III, “Antalieptės žydai”. online extracts and notes 1–16; synagogue, school, Berger and property passages. https://www.zarasu-zydai.lt/index.php/project/vytautas-indrasius-istraukos-knygos-antalieptes-krastas-iii-dalis-antalieptes-zydai/ Accessed 8 November 2026.; Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2.

[7] VLE, Antalieptė, see note 3. [8] “Antalieptės sąrašai,” Zarasų krašto žydų istorija. Antalieptė victim compilation and David Reshef supplement. https://www.zarasu-zydai.lt/index.php/project/antalieptes-sarasai/ Accessed 8 November 2026.; “Iš buvusio Antalieptės štetlo istorijos,” Zarasų krašto žydų istorija. Borolskis house foundations; Olga Raugienė and community memory project. https://www.zarasu-zydai.lt/index.php/project/is-buvusio-antalieptes-stetlo-istorijos/ Accessed 8 November 2026.; “Žydų istorijos pristatymas Antalieptės bibliotekoje,” prepared by Gražina Ragauskaitė. 2018 library exhibition. https://www.zarasu-zydai.lt/index.php/project/zydu-istorijos-pristatymas-antalieptes-bibliotekoje/ Accessed 8 November 2026. [9] Antalieptė victim compilation, see note 8; VLE, Antalieptė, see note 3. [10] VLE, Antalieptė, see note 3; Darius Furmonavičius, “Lithuanian Resistance Against the First Soviet Occupation and Nazi Occupation, and the Determination to Remain in Europe,” in The Holocaust in Lithuania 1941–1944 (LGGRTC, Vilnius, 2020). printed p. 40; PDF index 39. https://www.atmintiesknygos.lt/wp-content/uploads/2024/06/2020_holocaust_lithuania.pdf Accessed 8 November 2026.; Julius, “Antaliepte”, see note 1; Indrašius, aid testimonies, see note 2; Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2. [11] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Gražina Ragauskaitė, “Bendruomenės istorija,” Zarasų krašto žydų istorija. community-history page, population, economy and 1941 sections. https://www.zarasu-zydai.lt/index.php/project/antalieptes-zydai/ Accessed 8 November 2026.; JewishGen, cemetery compilation, see note 1.

[12] Julius, “Antaliepte”, see note 1.

[13] Rosin, “Antaliept”, see note 2; Ragauskaitė, community history, see note 11. [14] Rosin, “Antaliept”, see note 2.

[15] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Rosin, “Antaliept”, see note 2; POLIN Museum, Virtual Shtetl, “History,” Antalieptė. interwar life, robbery, contact restrictions and 1941; source bibliography. https://sztetl.org.pl/en/towns/a/1896-antaliepte/99-history/137025-history-of-community Accessed 8 November 2026.

[16] Indrašius, Antalieptė extracts, see note 6. [17] Indrašius, Antalieptė extracts, see note 6; Rosin, “Antaliept”, see note 2.

[18] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Rosin, “Antaliept”, see note 2.

[19] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Rosin, “Antaliept”, see note 2; Indrašius, aid testimonies, see note 2; Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2.

[20] Julius, “Antaliepte”, see note 1.

[21] POLIN, Antalieptė history, see note 15.

[22] Indrašius, aid testimonies, see note 2. [23] Indrašius, aid testimonies, see note 2.

[24] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Jäger, German transcription, see note 3; Karl Jäger report, English translation hosted by University of South Florida. sheet 3 Zarasai entry; opening description of Hamann detachment. https://fcit.usf.edu/holocaust/resource/document/docjager.htm Accessed 8 November 2026. [25] LGGRTC, Lietuvos gyventojų genocidas, 1950–1953, volume V, namebook (2024). pp. 1–4: title, contents and preface; p. 6: BBK/KGB source key, LYA f. K-1 ap. 58; p. 857: Janaudis Vytautas, Adomo, born 1920; tribunal judgment dated 7 July 1950. https://www.atmintiesknygos.lt/wp-content/uploads/2024/10/2024_vardynas_V.pdf Accessed 8 November 2026.; Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2. [26] LGGRTC, 2024 namebook, V, 857, see note 25; Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2.

[27] Karl Jäger, report dated 1 December 1941, sheet 7, German transcription. sheet 7, paragraph beginning Das Ziel; cooperation with litauischen Partisanen. https://phdn.org/archives/holocaust-history.org/works/jaeger-report/htm/img007.htm.de.html Accessed 8 November 2026.; Jäger, German transcription, see note 3.

[28] Indrašius, Antalieptė extracts, see note 6. [29] Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2.

[30] Antalieptė victim compilation, see note 8.

[31] Rosin, “Antaliept”, see note 2; Indrašius, Antalieptė extracts, see note 6.

[32] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Rosin, “Antaliept”, see note 2.

[33] Indrašius, aid testimonies, see note 2.

[34] Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2.

[35] Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2.

[36] Indrašius, Antalieptė extracts, see note 6. [37] Antalieptė victim compilation, see note 8.

[38] Center for Jewish Art, Hebrew University, Holocaust memorial in Krakynė forest near Zarasai, object 52957. Milda Jakulytė; documentation October 2022, description December 2023; inscriptions and history. https://cja.huji.ac.il/hmm/browser.php?id=52957&mode=set Accessed 8 November 2026. [39] Gražina Ragauskaitė, “Antalieptės mstl. žydų senosios kapinės”. heritage code 20581, 1991 memorial and 2018 fence. https://www.zarasu-zydai.lt/index.php/project/antalieptes-mstl-zydu-senosios-kapines/ Accessed 8 November 2026.

[40] Furmonavičius, chapter, see note 10.

[41] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Rosin, “Antaliept”, see note 2; Indrašius, aid testimonies, see note 2; Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2. [42] LGGRTC, reply 55R-1130, 3 November 2026, signed by acting Director General Arūnas Bubnys. pp. 1–3, especially p. 1 interpretation and p. 2 no correction / annotation. https://static-cdn.toi-media.com/blogs/uploads/2026/11/Nuorasas_

Atsakymas_20_C4_AF_20Gochin_20ra_C5_A1t_C4_85_207R-1167.pdf Accessed 8 November 2026. [43] Grant Arthur Gochin, “Fuzzy History,” Times of Israel Blogs, 5 November 2026. account of September request and November reply; links to originals. https://blogs.timesofisrael.com/fuzzy-history/ Accessed 8 November 2026.; Grant Arthur Gochin, “125 Murdered. Twenty-Three Jewish Children. Lithuania’s Genocide Centre Keeps ‘Marginal’”. published 6 November 2026; original publication and correspondence links. https://blogs.timesofisrael.com/marginal-murders/ Accessed 8 November 2026. [44] Yad Vashem, Righteous Among the Nations Honored by Yad Vashem by 1 January 2024 — Lithuania. dated 15-page country list. https://wwv.yadvashem.org/yv/pdf-drupal/lithuania.pdf Accessed 8 November 2026.; Stasys Vaitekūnas, “Human Resources of Lithuania: On the Question of the Fate of the Nation,” Bulletin of Geography, Socio-Economic Series 10 (2008): 93–117. Table 1, printed p. 95; 1945 population 2,500.0 thousand. https://bazhum.muzhp.pl/media/texts/bulletin-of-geography-socio-economic-series/2008-numer-10/bulletin_of_geography_socio_economic_series-r2008-t-n10-s93-117.pdf Accessed 8 November 2026. [45] Indrašius, aid testimonies, see note 2.

[46] Rosin, “Antaliept”, see note 2.

[47] Rosin, “Antaliept”, see note 2; Indrašius, Antalieptė extracts, see note 6.

[48] Julius, “Antaliepte”, see note 1.

[49] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Rosin, “Antaliept”, see note 2; Indrašius, aid testimonies, see note 2; POLIN, Antalieptė history, see note 15.

[50] Jäger, German transcription, see note 3; Julius, “Antaliepte”, see note 1. [51] Indrašius, Antalieptė extracts, see note 6.

[52] Antalieptė victim compilation, see note 8.

[53] Julius, “Antaliepte”, see note 1.

[54] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Yad Vashem place record, Antaliepte, Lithuania. place metadata and 1923 census, 367 of 581. https://collections.yadvashem.org/en/places/5422904 Accessed 8 November 2026.

[55] Indrašius, Antalieptė extracts, see note 6. [56] Jäger, German transcription, see note 3; Jäger, English translation, see note 24.

[57] Center for Jewish Art, Krakynė memorial, see note 38.

[58] JewishGen, cemetery compilation, see note 1.

[59] Yad Vashem, dated Lithuania list, see note 44; Vaitekūnas, demographic series, see note 44.

[60] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Rosin, “Antaliept”, see note 2.

[61] LGGRTC, 2024 namebook, V, 857, see note 25; Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2. [62] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Rosin, “Antaliept”, see note 2; Indrašius, aid testimonies, see note 2.

[63] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Rosin, “Antaliept”, see note 2.

[64] Indrašius, Antalieptė extracts, see note 6; Antalieptė memory project, see note 8.

[65] Indrašius, Antalieptė extracts, see note 6. [66] Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2; USHMM, Oral history interview with Emilija Kaulakiene. catalog reference linked by Touro Project Zikaron. https://collections.ushmm.org/search/catalog/irn45311 Accessed 8 November 2026.; Touro University Libraries, Project Zikaron, “Antaliepte (Antolepty, Antalept)”. memorial-book bibliography and USHMM interview link. https://www.zikaron.tourolib.org/archival-records/antaliepte Accessed 8 November 2026. [67] Antalieptė victim compilation, see note 8.

[68] Center for Jewish Art, Krakynė memorial, see note 38; JewishGen, cemetery compilation, see note 1.

[69] Antalieptė cemetery account, see note 39.

[70] VLE, Antalieptė, see note 3. [71] LitvakSIG, Zarasai District Research Group and Kaunas Catalog A–J. Zarasai collection scope; accompanying catalog URL in source register. https://www.litvaksig.org/research/district-research/zarasai-district-research-group/ Accessed 8 November 2026.

[72] VLE, Antalieptė, see note 3; Julius, “Antaliepte”, see note 1; Indrašius, aid testimonies, see note 2; Antalieptė victim compilation, see note 8; Jäger, German transcription, see note 3. [73] Ragauskaitė, community history, see note 11; Antalieptė library exhibition, see note 8.

[74] Furmonavičius, chapter, see note 10; LGGRTC, 55R-1130, see note 42.

[75] Center for Jewish Art, Krakynė memorial, see note 38; Jäger, German transcription, see note 3; Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2.

[76] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Rosin, “Antaliept”, see note 2; JewishGen, cemetery compilation, see note 1. [77] VLE, Antalieptė, see note 3; Antalieptė library exhibition, see note 8.

[78] Antalieptė victim compilation, see note 8; VLE, Antalieptė, see note 3.

[79] Rosin, “Antaliept”, see note 2; Indrašius, Antalieptė extracts, see note 6.

[80] Indrašius, Antalieptė extracts, see note 6.

[81] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Rosin, “Antaliept”, see note 2.

[82] Indrašius, aid testimonies, see note 2. [83] Jäger, German transcription, see note 3; Jäger, English translation, see note 24.

[84] LGGRTC, 2024 namebook, V, 857, see note 25; Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2; Indrašius, Antalieptė extracts, see note 6; Jäger, sheet 7, see note 27; Jäger, German transcription, see note 3.

[85] LGGRTC, 2024 namebook, V, 857, see note 25; Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2. [86] Furmonavičius, chapter, see note 10; Julius, “Antaliepte”, see note 1; Indrašius, aid testimonies, see note 2; Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2.

[87] LGGRTC, 55R-1130, see note 42; Gochin, Fuzzy History, see note 43; Gochin, 125 Murdered, see note 43.

[88] Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2; USHMM, Kaulakienė catalog, see note 66.

[89] Yad Vashem, dated Lithuania list, see note 44; Vaitekūnas, demographic series, see note 44.
[90] LGGRTC, 2024 namebook, V, 857, see note 25; Julius, “Antaliepte”, see note 1; Indrašius, Antalieptė extracts, see note 6; Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2; USHMM, Kaulakienė catalog, see note 66.

[91] Antalieptė victim compilation, see note 8; VLE, Antalieptė, see note 3; Center for Jewish Art, Krakynė memorial, see note 38; Antalieptė cemetery account, see note 39; LitvakSIG, collection descriptions, see note 71.

Share

eSGN

This document is signed with eSGN

To check its signatures, open this PDF using Adobe Acrobat Reader.

For more information, visit the Adobe Acrobat's Learn & Support section.

verified by Digidentity

Signature Types

- Signed by a natural person
- Signed by a natural person with a registered profession
- Signed by a legal person or registered organisation

Levels of Electronic Signature

- Simple Electronic Signature
- Advanced Electronic Signature
- Qualified Electronic Signature

Prašymas Antalieptėje įrengti žydų bendruomenės atminimo lentą ir įvertinti bei skaitmeninti senąsias žydų kapines

ANT-MEM-01 · Data – kvalifikuoto elektroninio parašo data

Grant Arthur Gochin, Lietuvos Respublikos pilietis
10900 Winnetka Avenue, Chatsworth, CA 91311, JAV · +1 818-625-6513 · ggochin@gmail.com

Zarasų rajono savivaldybės administracijai
Sėlių a. 22, LT-32110 Zarasai · info@zarasai.lt
Prašoma perduoti Laisvės kovų ir istorinės atminties įamžinimo nuolatinei komisijai ir, pagal kompetenciją, merui arba tarybai.
KPD Panevėžio–Utenos teritoriniam skyriui dėl 8–9 punktų (panevezys-utena@kpd.lt).

Kopijos Dusetų seniūnijai (dusetos@zarasai.lt), jos darbuotojai Antalieptėje (ausra.kastanauskiene@zarasai.lt) ir Antalieptės Fausto Kiršos bibliotekai (olga.raugiene@zarasubiblioteka.lt), taip pat Fainai Kukliansky, Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės pirmininkei (info@lzb.lt), ir ambasadoriui Arvydui Daunoravičiui, Lietuvos delegacijos Tarptautiniame Holokausto atminties aljanse (IHRA) vadovui, per URM (urm@urm.lt), susipažinti ir informuoti.

Ką ir kur prašau įamžinti

Prašau priimti sprendimą Antalieptės miestelio viešoje, kasdien prieinamoje vietoje įrengti nuolatinę atminimo lentą apie čia gyvenusią žydų bendruomenę ir jos sunaikinimą. Pirmiausia prašau įvertinti Fausto Kiršos bibliotekos ir daugiafunkcinio centro pastato fasadą arba sklype stovintį aiškinamąjį ženklą, A. Žilėno g. 1. 2018 m. biblioteka su vietos istorijos projekto rengėjais surengė parodą apie buvusį Antalieptės štetlą. Dabartiniame kontaktų sąraše darbas Antalieptėje nurodytas prie Dusetų seniūnijos.

Jeigu galima patikimai nustatyti buvusios hebrajų mokyklos arba sinagogos vietą ir ten įrengti visuomenei prieinamą ženklą, prašau ją svarstyti kaip istoriškai susietą alternatyvą. Buvusios bendrojo ugdymo mokyklos teritorija arba vieša aikštelė Mokyklos gatvėje taip pat gali būti svarstoma patikrinus valdymo teises, tinkamumą ir istorines sąsajas.

Taikos gatvėje esančios senosios žydų kapinės (KVR 20581) jau pažymėtos. Krakynės (Pažemio, Savičiūnų) miške įrengtas regioninis žudynių memorialas. Šiuo prašymu siekiama atskirai įamžinti žydų gyvenimą ir sunaikinimą pačiame miestelyje. Prašymas nekeičia esamų kapinių ir žudynių vietos ženklų. Jei miestelyje jau yra tokio turinio lenta, prašau pateikti tikslią vietą, nuotrauką ir užrašą, kad būtų galima įvertinti, kokį papildymą verta svarstyti.

DUS-002 ir DUS-003 užregistruoti 2026 m. spalio 22 d. Nr. 1-4235 ir 1-4236. Administracija 2026 m. lapkričio 24 d. rašė: „Zarasų rajono savivaldybė nėra kompetentinga tvarkyti Kultūros vertybių registro duomenų, taip pat neatlieka istorinių tyrimų, todėl neturi įgaliojimų savarankiškai nustatyti ar oficialiai įvardyti istorinių įvykių vykdytojų.“ DUS-002 prašyta papildyti Dusetų viešuosius informacinius tekstus, o DUS-003 – paženklinti Krakynės žudynių ir Dusetų geto vietas bei patikslinti registro duomenis. Tą pačią dieną Zarasų krašto muziejus, Zarasų rajono savivaldybės tarybos įsteigta biudžetinė įstaiga, raštu S(1.10 Mr)-125 dėl ZAR-002 nurodė: „Prie jos galima pridėti šaltiniais pagrįstą informaciją apie lietuvių dalyvavimą, tačiau būtina nurodyti, ką

konkrečiai įrodo kiekvienas dokumentas.“ Įvardis „jos“ nurodo ankstesniame sakinyje įvardytą nacistinės Vokietijos atsakomybę. Šis prašymas skirtas Antalieptės miestelio lentai ir kapinėms KVR 20581. Prašau sprendimą dėl lentos grįsti pridėtais šaltiniais bei nepriklausomu vertinimu. Savivaldybės prašau organizuoti priežiūrą, o KPD pagal 8–9 punktus prašau pateikti turimus būklės dokumentus ir nurodyti paveldosaugos reikalavimus apžiūrai bei dokumentavimui.

Siūlomas lentos tekstas

> **Antalieptės žydų bendruomenei atminti**
> Antalieptės žydai čia gyveno, meldėsi, mokėsi ir dirbo kelias kartas. 1923 m. žydai sudarė beveik du trečdalius miestelio gyventojų. 1941 m., Vokietijai okupavus Lietuvą, Antalieptės žydai buvo persekiojami, kalinami ir verčiami dirbti. Vietos lietuviai, tarp jų šauliai, persekiojo ir kankino žydus. Antalieptės baudžiamojo būrio nariai dalyvavo žudynėse. 1941 m. rugpjūčio 26 d. Antalieptės žydai kartu su kitų vietovių žydais buvo nužudyti Krakynės (Pažemio, Savičiūnų) miške. Prisiminkime juos ir jų bendruomenę.

Trumpame užraše prašau išlaikyti aiškią vietos dalyvių veiksmų nuorodą. Papildomoje aiškinamojoje medžiagoje galima nurodyti šaltinius apie vietinius sargybinius, Antalieptės būrio dalyvavimą, priverstinį darbą ir pagalbą kalinamiems kaimynams. Aiškinamojoje medžiagoje prašau įtraukti Chaimą Bergerį, Lietuvos artilerijos savanorį 1919–1920 m., bendruomenės šaltinyje nurodytą tarp Krakynėje nužudytųjų, ir patikrinti apdovanojimo liudijimą Nr. 1449. Priverstinis darbas be atlygio yra vergovė. Prašau aptarti tekstą lietuvių ir anglų kalbomis bei, pasitarus su žydų bendruomene, tinkamą jidiš ar hebrajų kalbos įtraukimą.

Prašymai

1. Atskirai užregistruoti prašymą, atsiųsti registracijos numerį bei datą ir nurodyti atsakingą darbuotoją ar skyrių.

2. Teikti iniciatyvą nuolatinei atminties komisijai. Prašau nurodyti, kas priima galutinį sprendimą, taikomas procedūras, numatomą svarstymo datą ir pagrįstą sprendimą dėl lentos įrengimo. Jei pasirinktoje vietoje įrengti negalima, įvertinti tinkamiausią alternatyvą ir nurodyti priežastis.

3. Patikrinti A. Žilėno g. 1 ir alternatyvių vietų savininką, valdytoją, viešą prieinamumą, paveldosaugos ir statybos reikalavimus, reikalingus sutikimus bei finansavimo ir priežiūros galimybes. Paprašyti bibliotekos, seniūnijos, Zarasų krašto muziejaus, vietos bendruomenės ir Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės bei, kai įmanoma, Antalieptės šeimų palikuonių pastabų dėl vietos ir teksto. Dokumentais patikrinti buvusios hebrajų mokyklos ir sinagogos sklypus.

4. Vienu metu inicijuoti du rašytinius istorinius vertinimus dėl bendruomenės, žydų švietimo, persekiojimo, vietinių sargybinių, būrių vaidmenų ir nužudymo vietos. **A:** kreiptis į LGGRTC dėl rašytinės išvados, visų reikšmingų šaltinių, tikslių archyvinių nuorodų bei prieštaraujančių duomenų. Prašau paprašyti Centro gauti ir pateikti svarbius pirminius dokumentus, jeigu jie prieinami. **B:** perduoti visą tą patį tyrimo ir įrodymų rinkinį savarankiškai jį tikrinsiantiems, nuo LGGRTC instituciškai ir profesiškai nepriklausomiems istorikams. Prašau, kad Centras jų neskirtų, neprižiūrėtų ir netvirtintų jų išvadų, bei kad būtų atskleisti galimi interesų konfliktai.

5. Pateikti abiejų paklausimų datas, adresatus, numerius, kopijas, atsakymus ir šaltinius, kiek leidžia teisės aktai. Pateikti savivaldybės motyvuotą išvadą, palyginti abiejų vertinimų argumentus, nurodyti pasirinktą vietą, suderintą tekstą, atsakingą padalinį, darbų ir finansavimo

sprendimo terminus bei būsimą priežiūrą. Jeigu savivaldybė pritaria tik daliai pasiūlymo, prašau nurodyti, ką gali įgyvendinti savo kompetencijos ribose ir kas atsakingas už kitus veiksmus.

6. Atsakyti el. paštu. Laukiu dokumentais pagrįstų pataisų, papildymų bei vietos bendruomenės ir palikuonių pastabų.

Senosios žydų kapinės, KVR 20581

Artimiausios yra pačios Antalieptės senosios žydų kapinės prie Taikos g. Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-219 patvirtintame sąraše jos įrašytos kaip neveikiančios. Ankstesniame savivaldybės sąraše prižiūrėtoja nurodyta Antalieptės seniūnija. Prašau patvirtinti, kas šiuo metu yra paskirtas prižiūrėtoju ir ar kasdienę priežiūrą vykdo Dusetų seniūnija. 2018 m. atnaujinta tvora ir vartai, tačiau istorinis aprašas neparodo dabartinės būklės.

1990 m. lapkričio 7 d. Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nutarimo Nr. I-763, pasirašyto Aukščiausiosios Tarybos Pirmininko Vytauto Landsbergio, 2 punktu savivaldybėms pavesta užtikrinti nuolatinę žydų kapinių ir masinių žudynių vietų priežiūrą. Savivaldybės funkciją organizuoti kapinių priežiūrą taip pat nustato Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 41 punktas bei Vyriausybės nutarimu Nr. 1207 patvirtinto Kapinių priežiūros organizavimo tvarkos aprašo 2 punktas. Viešas skaitmeninis antkapių katalogas čia siūlomas kaip dokumentavimo ir išsaugojimo priemonė.

7. **Atsakomybė.** Nurodyti kapinių žemės savininką ir valdytoją, savivaldybės priežiūrą organizuojantį padalinį ir paskirtą kasdienį prižiūrėtoją, jo tarnybinius kontaktus bei paskyrimo pagrindą. Pateikti galiojančio pavedimo, sutarties ar sprendimo kopiją arba nuorodą ir nurodyti priežiūros periodiškumą bei finansavimo šaltinį.

8. **Būklė.** Pateikti naujausios būtent KVR 20581 apžiūros datą, aktą ir datuotas nuotraukas. Atskirai įvertinti antkapius, įskaitomumą, nuvirtusius ar pažeistus akmenis, augmeniją, takus ir privažiavimą, tvorą, vartus bei ženklinimą. Jei aktualios apžiūros nėra, prašau ją surengti laikantis paveldosaugos reikalavimų. Nurodyti paskutinius darbus, būtinus tolesnius darbus, terminus ir už juos atsakingą padalinį.

9. **Skaitmeninė inventorizacija.** Patikrinti 2025 m. viešo katalogo 116 kapų įrašų (70 su įskaitomais hebrajiškais užrašais) ir ankstesnės ESJF apžiūros, nurodančios 57 antkapius, aprėptį. Nurodyti, ar savivaldybė turi ar naudoja šiuos duomenis, patikrinti juos vietoje ir papildyti spragas. Patikrintą katalogą susieti su savivaldybės paveldo puslapiu. Pateikti turimų kapaviečių planų, registrų, antkapių inventorių, nuotraukų bei įrašų transkripcijų kopijas ar tikslias viešas nuorodas ir nurodyti jų aprėptį. Jei inventorius nepilnas, prašau parengti darbų planą, terminą, sąmatą ir paskirti atsakingą duomenų tvarkytoją. Prašau neinvaziniu būdu pažymėti kiekvieno išlikusio antkapio, fragmento ir nustatomos kapavietės vietą, priskirti pastovų identifikatorių, pateikti datuotas nuotraukas, būklę, įrašą originalo kalba, transliteraciją bei vertimą, kai įmanoma, asmens vardą ir datas bei atskirai pažymėti neįskaitomus ir abejotinus duomenis. Susieti įrašus su žemėlapiu ir skelbti paieškai tinkamą katalogą bei atsisiunčiamus duomenis, kiek leidžia teisės aktai. Darbų metodiką aptarti su paveldo specialistais ir žydų bendruomene; nepajudinti akmenų ir netrikdyti kapų. Jei darbų imtis nenumatoma, prašau motyvuoto sprendimo ir galimos alternatyvos.

10. Jeigu atsisakoma įvardyti šaltiniuose nurodytus vykdytojus, prašau pateikti teisinį pagrindą, paaiškinti, ar ta pati taisyklė taikoma kitiems savivaldybės atminimo ženklams, ir pateikti atitinkamų sprendimų bei užrašų kopijas. Prašau paaiškinti, kodėl Administracijos ir muziejaus požiūriai skiriasi.

11. Prašau nurodyti, kuri nutarimu Nr. 33 patvirtinto plano priedo priemonė įgyvendina 3.3 uždavinį šiuo atveju, kas už ją atsakingas ir kokių veiksmų imtasi.

Pasiūlymas atitinka Vyriausybės 2026 m. sausio 21 d. nutarimu Nr. 33 patvirtinto plano 3.3 punkte įvardytą Holokausto aukų atminimo įamžinimo kryptį. IHRA darbinė apibrėžtis padeda įvertinti, ar viešame tekste tinkamai atskleistas bendrininkų vaidmuo.

Kiek taikoma, prašau laikytis Viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 4–5 dalių, o turimų dokumentų prašymą nagrinėti pagal Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymą.

Esant vertimo neatitikimui vadovaujamasi lietuvišku tekstu.

Pagarbiai
Grant Arthur Gochin

English control translation

Request for a memorial board in Antalieptė honoring its Jewish community and for an assessment and digital inventory of its old Jewish cemetery

ANT-MEM-01 · Date of qualified electronic signature
Grant Arthur Gochin, citizen of the Republic of Lithuania · 10900 Winnetka Avenue, Chatsworth, CA 91311, USA · +1 818-625-6513 · ggochin@gmail.com.

To the Zarasai District Municipal Administration, Sėlių a. 22, LT-32110 Zarasai · info@zarasai.lt. For referral to the Standing Commission for the Commemoration of Freedom Struggles and Historical Memory and, as appropriate, the Mayor or Council.

Items 8–9 also to the Cultural Heritage Department's Panevėžys–Utena Division (panevezys-utena@kpd.lt).

Copies to the Dusetos eldership (dusetos@zarasai.lt), its Antalieptė staff contact (ausra.kastanauskiene@zarasai.lt) and Fausto Kirša Library (olga.raugiene@zarasubiblioteka.lt), as well as Faina Kukliansky, Chair of the Jewish Community of Lithuania (info@lzb.lt), and for information and notice to Ambassador Arvydas Daunoravičius, Head of Lithuania's delegation to the International Holocaust Remembrance Alliance (IHRA), via the MFA (urm@urm.lt).

Please decide whether to install a permanent public memorial board in Antalieptė itself about its Jewish community and its destruction. First assess the Fausto Kirša Library and multifunctional centre façade or a freestanding panel on the site at A. Žilėno g. 1. The library and a local history project held an exhibition in 2018 on the former shtetl. The current municipal directory lists the Antalieptė workplace under the Dusetos eldership.

If the former Hebrew school or synagogue site can be reliably identified and made publicly accessible, consider it as a historically associated alternative. The former general school grounds or the public space on Mokyklos Street can also be considered once control, suitability and historical associations are checked.

The old Jewish cemetery on Taikos Street (heritage code 20581) already has a marker. Krakynė Forest has a regional massacre memorial. This request concerns a separate account of Jewish life and destruction within the town. If an equivalent town board exists, supply its exact location, a photograph and its inscription so that any needed addition can be identified.

DUS-002 and DUS-003 were registered on 22 October 2026 as 1-4235 and 1-4236. On 24 November the administration stated that it lacks competence to administer the register, conducts no historical research and therefore lacks authority independently to determine or officially identify perpetrators. DUS-002 sought additions to Dusetos public visitor information. DUS-003 sought marking and registry corrections for the Krakynė murder site and Dusetos ghetto site. On the same day, Zarasai Regional Museum, a budgetary institution founded by the Zarasai District Municipal Council, stated in reply S(1.10 Mr)-125 to ZAR-002: "Source-supported information about Lithuanian participation can be added alongside it, but what each document specifically proves must be stated" (translation). "It" refers to Nazi Germany's responsibility, identified in the preceding sentence. This request concerns an Antalieptė town board and cemetery KVR 20581. Please base the board decision on the annexed sources and independent review. Please have the municipality organize upkeep and KPD, for items 8–9, supply records it holds and identify the

heritage requirements for inspection and documentation.

Proposed board text

> **In memory of Antalieptė’s Jewish community**
> For generations, Antalieptė’s Jews lived, worshipped, studied and worked here. In 1923, Jews made up nearly two-thirds of the town’s residents. Under German occupation in 1941, Antalieptė’s Jews were persecuted, detained and forced to work. Local Lithuanians, including Riflemen’s Union members, persecuted and tortured Jews. Members of the Antalieptė punitive detachment took part in the killings. On 26 August 1941, Jews from Antalieptė were murdered alongside Jews from other communities in Krakynė (Pažemys, Savičiūnai) Forest. We remember them and their community.

Retain a clear reference to the local participants’ acts. Supporting interpretation can identify evidence on local guards, the Antalieptė detachment, forced labor and assistance given to imprisoned neighbors. Please include Chaimas Bergeris, a 1919–1920 Lithuanian artillery volunteer identified by the community record among those murdered at Krakynė, and verify award certificate 1449. Forced labor without wages is slavery. Consider Lithuanian and English and consult the Jewish community on the appropriate inclusion of Yiddish or Hebrew.

Requests

1. Register the request separately and provide its number and date and the responsible official or department.

2. Submit the proposal to the standing commission. Identify the final decision-maker, procedure, expected hearing date and reasoned decision. If the preferred location is unsuitable, assess the best alternative and explain the reasons.

3. Check ownership, control, public access, heritage and building requirements, necessary consents, funding and maintenance for each viable site. Consult the library, eldership, Zarasai Regional Museum, local community, Jewish Community of Lithuania and, where possible, descendants of Antalieptė families. Verify the former Hebrew school and synagogue parcels from documents.

4. Initiate two concurrent written historical reviews of the community, education, persecution, local guards, formations and massacre site. **A:** ask LGGRTC for a written assessment, all relevant records, precise archival references and contrary evidence. Please ask the Centre to obtain and produce the relevant primary records where accessible. **B:** give the same complete report and evidence to historians institutionally and professionally independent of LGGRTC for direct verification. LGGRTC should have no role in selecting, supervising or approving them or their findings. Disclose possible conflicts.

5. Supply the dates, addressees, registration numbers, requests, responses and underlying sources for both reviews to the extent legally disclosable. Provide the municipality’s reasoned comparison and the selected site, final text, responsible unit, decision and funding timetable, and maintenance arrangements. If the municipality can carry out only part of the proposal, identify what it can do and who is responsible for the remaining steps.

6. Reply by email. I welcome documentary corrections, additions, and comments from the local community and descendants.

Old Jewish cemetery, heritage register code 20581

The nearest site is Antalieptė's own old Jewish cemetery off Taikos Street. The list approved by Municipal Council Decision T-219 classifies it as inactive. An older municipal list names the Antalieptė eldership as caretaker. Please confirm the currently appointed caretaker and whether the Dusetos eldership performs day-to-day upkeep. The fence and gates were renewed in 2018. That historical account cannot establish the cemetery's present condition.

Paragraph 2 of Supreme Council Presidium Resolution I-763 of 7 November 1990, signed by Supreme Council Chairman Vytautas Landsbergis, directed municipalities to ensure continuing maintenance of Jewish cemeteries and mass murder sites. Article 6(41) of the Law on Local Self-Government and paragraph 2 of the cemetery maintenance procedure approved by Government Resolution No. 1207 also address the municipal function of organizing cemetery upkeep. A public digital gravestone catalogue is proposed here as a documentation and preservation measure.

7. **Responsibility.** Identify the landowner and legal manager, the municipal unit organizing upkeep, and the appointed day-to-day caretaker, including official contact details and the basis of appointment. Supply the operative delegation, contract or decision or a link, and identify the maintenance frequency and funding source.

8. **Condition.** Supply the date, record and dated photographs from the latest inspection specifically for KVR 20581. Assess gravestones, legibility, fallen or damaged stones, vegetation, paths and access, fence, gates and signs. If there is no current inspection, arrange one in accordance with heritage requirements. Provide recent work, necessary further work, deadlines and responsible unit.

9. **Digital inventory.** Verify the coverage of the 2025 public catalogue's 116 grave records (70 with legible Hebrew inscriptions) and the earlier ESJF survey's 57 headstones. Confirm whether the municipality holds or uses those records, reconcile them on site and fill gaps. Link the verified inventory from the municipal heritage page. Provide copies or exact public links for existing plot plans, registers, stone inventories, photographs and transcriptions, and describe their coverage. Where incomplete, provide a work plan, timetable, estimated cost and responsible data custodian. Use non-invasive methods to map surviving stones, fragments and identifiable graves. Assign stable IDs and record dated photographs, condition, original inscriptions, transliteration and translation where possible, names and dates, and explicit markings for illegible or uncertain data. Publish a searchable map-linked catalogue and downloadable data to the extent permitted by law. Consult heritage specialists and the Jewish community on methods. Leave stones in place and graves undisturbed. If the work is declined, give a reasoned decision and identify any feasible alternative.

10. If you decline to name the perpetrators the sources identify, give the legal basis, explain whether the same rule applies to other municipal memorial signs, and supply relevant decisions and inscriptions. Explain why the Administration's and the museum's approaches differ.

11. Please identify which measure in the annex to the plan approved by Resolution No. 33 implements objective 3.3 in this case, who is responsible, and what has been done.

The proposal advances the Holocaust commemoration objective under paragraph 3.3 of the action plan approved by Government Resolution No. 33 of 21 January 2026. The IHRA working definition helps assess whether public wording accurately reflects the involvement of collaborators.

Where applicable, please apply Article 10(4)–(5) of the Law on Public Administration and consider the request for existing records under the Law on the Right to Obtain Information and Re-use Data.

The Lithuanian text governs in the event of a translation discrepancy.

Respectfully,
Grant Arthur Gochin

Bendras įrodymų priedas / Shared evidence annex

1. Ginčijamas straipsnis / Text under review

VLE, „Antalieptė“, skyrius „Istorija“, patikrinta 2026 m. lapkričio 28 d. / Section “History,” inspected 28 November 2026. https://www.vle.lt/straipsnis/antaliepte/

Trumpa tiksli ištrauka / Short exact excerpt: „1897 buvo 554, 1923 – 581“. Aplinkinis tekstas aptaria bažnyčią, vienuolyną, mokyklas ir vietovės administravimą. Nėra žydų gyventojų, žydų švietimo ar jų persekiojimo ir nužudymo istorijos. / The surrounding text covers the church, monastery, schools and administration. It supplies no Jewish population, schooling, persecution, or murder history.

2. Šaltinių ir teiginių sąsajos / Claims and sources

Bendruomenė, demografija ir mokykla / Community, demographics and school. Raphael Julius, *Pinkas Hakehillot Lita*, spausdinti p. 149–151. 1897 m. duomenys: 474 iš 554; 1923 m.: 367 iš 581. Tai gyventojų, o ne 1941 m. aukų skaičius. / Printed pp. 149–151. These are population figures. Esther Ben-Ari (Shapira) prisimena savo darbą Antalieptės mokykloje apie 1930–1935 m. / She recalls teaching in Antalieptė around 1930–35. Indrašius nurodo 1931 m. gegužės 17 d. mokyklos patikrinimą; adresą ir sklypą dar reikia nustatyti. / Indrašius cites a 17 May 1931 inspection. The location remains to be verified.

- Julius / bendruomenės istorija: https://www.jewishgen.org/yizkor/pinkas_lita/lit_00149.html
- Esther Ben-Ari, p. 135–136: https://jewishgen.org/yizkor/Dusetos/dus136.html
- Indrašius / mokykla, sinagoga ir turto istorija: https://www.zarasu-zydai.lt/index.php/project/vytautas-indrasius-istraukos-knygos-antalieptes-krastas-iii-dalis-antalieptes-zydai/

1941 m. persekiojimas / Persecution in 1941. Bendruomenės istorijoje aprašytas Icchako Berleskio kankinimas ir paskirstymas priverstiniam darbui ūkiuose; vardų formos Julius ir Rosin skiriasi. Marytės Jakavonytės–Žasaitienės ir Onos Kirdeikytės–Gurauskienės liudijimai aprašo kalinimą Barolskio klojime ir vietos sargybinius. Liudijimai taip pat aprašo maistą ir drabužius nešusius kaimynus. / The community history describes the torture of Yitzhak Berlesky and allocation to forced farm labor. Name spellings vary in Julius and Rosin. The two local witnesses describe confinement in Barolskis’s barn and local guards. They also describe neighbors bringing food and clothes.

- Rosin, pp. 10–19: https://www.jewishgen.org/yizkor/lithuania5/lit5_010.html
- Vietos liudijimai / local testimony: https://www.zarasu-zydai.lt/index.php/project/jie-padejo-pasmerktiesiems-antalieptes-zydams/
- POLIN, community history: https://sztetl.org.pl/en/towns/a/1896-antaliepte/99-history/137025-history-of-community

1941 m. rugpjūčio 26 d. operacija / Operation of 26 August 1941. Jėgerio raporto 3 lapas, Zarasai: 767 žydai vyrai, 1 113 žydžių moterų ir 687 žydų vaikai, iš viso 2 567 žydai; papildomai lietuvis komunistas ir rusė komunistė, iš viso 2 569. Raporto 7 lape bendradarbiavimas su lietuvių partizanais aprašytas platesniu mastu. Aukų iš Antalieptės kilmę su regioninėmis žudynėmis sieja bendruomenės šaltiniai. / Sheet 3 provides the regional tally of 2,567 Jewish victims and two

people separately classified, total 2,569. Sheet 7 describes Lithuanian partisan cooperation across operations. Community sources establish the locality connection. The memorial's higher figure is a separate inscription, and the proposed local board gives no aggregate toll.

• Jėgerio raporto faksimilė / archival facsimile, RGVA 500-1-25, fols. 110–118, sheets 3 and 7: https://phdn.org/histgen/einsatzgruppen-shoah-par-balles/jaeger-facsimile.html

• Skaitymo pagalba / reading aid, sheet 3: https://phdn.org/archives/holocaust-history.org/works/jaeger-report/htm/img003.htm.de.html

• Regioninis aukų sąrašas / community victim compilation: https://www.zarasu-zydai.lt/index.php/project/antalieptes-sarasai/

• Krakynės memorialas, CJA 52957 / memorial, Center for Jewish Art: https://cja.huji.ac.il/hmm/browser.php?id=52957&mode=set

Dalyviai ir dokumentų ribos / Participants and evidence limits. Regioniniame straipsnyje perspausdintoje 1950 m. balandžio 22 d. apklausos ištraukoje Janaudis aprašo savo dalyvavimą su Antalieptės būriu, kelių jo narių šaudymą ir gautą aukų turtą. Centro vardyno V tomo p. 857 atskirai nurodomas 1950 m. liepos 7 d. nuosprendis ir dalyvavimas 1941 m. sukilime, be šios informacijos. Prašoma sutikrinti visą bylą ir nuosprendį (LYA f. K-1, ap. 58; individualus numeris ieškotinas). / The published extract describes participation alongside the detachment, shooting by some of its members, and receipt of victims' property. The Centre namebook records the July 1950 judgment and uprising participation. Obtain and compare the complete file before attributing a specific personal act of firing to Janaudis. The chronology and the records requests C1–C12 are in the attached town report.

• Perspausdinta ištrauka / reproduced interrogation extract: https://www.zarasu-zydai.lt/index.php/project/1941-m-rugpjucio-26-oji/

• LGGRTC vardynas / namebook, pp. 6, 857: https://www.atmintiesknygos.lt/wp-content/uploads/2024/10/2024_vardynas_V.pdf

3. Atminimo vieta ir institucijos / Site and authorities

• Bibliotekos adresas / library address: https://zarasubiblioteka.lt/struktura-ir-kontaktai/

• 2018 m. paroda / 2018 exhibition: https://www.zarasu-zydai.lt/index.php/project/zydu-istorijos-pristatymas-antalieptes-bibliotekoje/

• Esami kapinių ženklai / existing cemetery markers: https://www.zarasu-zydai.lt/index.php/project/antalieptes-mstl-zydu-senosios-kapines/

• Savivaldybės komisijos kompetencija / municipal commission remit, T-36: https://zarasai.lt/administracija/struktura-ir-kontaktine-informacija/komisijos-ir-darbo-grupes/330

• Savivaldybės priimamasis / municipal registry: https://www.zarasai.lt/asmenu-priimamasis/59

• Dusetų seniūnija ir Antalieptėje dirbantys darbuotojai / eldership and Antalieptė workplace: https://www.zarasai.lt/kontaktai/222

• Bibliotekos leidybos padalinys / National Library publishing centre: https://www.lnb.lt/kontaktai/mokslo-ir-enciklopediju-leidybos-centras

• Vyriausybės nutarimas Nr. 33, 3.3 punktas / Resolution No. 33, §3.3: https://e-tar.lt/rs/legalact/4a1ac670fac711f0ac2aa76febda78c1/. Skaitoma kopija / accessible copy: https://www.temidy.lt/teises-aktas/630127.

• IHRA darbinė apibrėžtis / working definition: https://holocaustremembrance.com/resources/working-definition-holocaust-denial-distortion

4. Pridedamas miestelio tyrimas / Attached full town study

Grant Arthur Gochin, *Antalieptė — Town Research Report (1915–1945)*, 9 November 2026. https://grantgochin.substack.com/p/antaliepte-town-research-report-19151945

Tyrimo teksto kopijoje išlaikyti skyriai, priedai ir šaltinių nuorodos. Susiję Zarasų, Dusetų ir Salako tyrimai nurodyti pirminiame straipsnyje. / The attached reading copy preserves the report's text, appendices and reference notes. Related Zarasai, Dusetos and Salakas studies are linked from the original article. The requests concern the distinct town article and proposed town board.

• Zarasai, susijęs tyrimas / related study: https://grantgochin.substack.com/p/zarasai-town-research-report-19151945

• Dusetos, susijęs tyrimas / related study: https://grantgochin.substack.com/p/dusetos-town-research-report-19151945

• Salakas, susijęs tyrimas / related study: https://grantgochin.substack.com/p/salakas-town-research-report-19151945

5. Kapinių priežiūra ir dokumentavimas / Cemetery maintenance and documentation

• Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo 1990 m. lapkričio 7 d. nutarimas Nr. I-763, 2 punktas / Supreme Council Presidium Resolution I-763, paragraph 2, continuing care. https://www.e-tar.lt/rs/legalact/TAR.7D2F5D4C4DAC/

• Oficialus galiojimo įrašas / official status record. https://www.e-tar.lt/portal/it/legalAct/TAR.7D2F5D4C4DAC

• Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 41 punktas / Law on Local Self-Government, Article 6(41). https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalActPrint/lt?actualEditionId=sEPfKbuWbN&category=TAD&documentId=TAIS.5884

• Nutarimas Nr. 1207, Kapinių priežiūros organizavimo tvarkos aprašo 2 punktas / Government Resolution No. 1207, maintenance procedure paragraph 2. https://www.e-tar.lt/rs/actualedition/TAR.856C6C36E369/SjHiXBUCPj/

• Zarasų rajono tarybos sprendimo Nr. T-219 sąrašas, Antalieptės įrašas / T-219 municipal list, Antalieptė entry. https://e-tar.lt/rs/legalact/9f5bab20770911eea5a28c81c82193a8/format/ISO_PDF

• Ankstesnis prižiūrėtojo įrašas / earlier municipal caretaker listing. https://www.zarasai.lt/data/public/uploads/2024/11/zarasu-raj_-kapiniu-sarasas_2020-m2.pdf

Papildomi šaltiniai / Additional sources

- Senųjų žydų kapinių viešo katalogo įrašas / Public cemetery catalogue, 2025, 116 grave records, 70 legible Hebrew inscriptions; the publication thanks Dusetos eldership for ongoing care. Pareiškėjas anksčiau vadovavo šį katalogą tvarkančiai organizacijai. / The applicant formerly chaired the organization that maintains this catalogue. https://www.litvak-cemetery.info/database/1802899790
- ESJF apžiūra / ESJF survey, 57 headstones, a separate survey snapshot and unit of count. https://www.esjf-cemeteries.org/survey/antaliepte-jewish-cemetery/
- Chaimas Bergeris, Lietuvos artilerijos savanoris 1919–1920 m.; tikrintinas 1929 m. sausio 31 d. apdovanojimo liudijimas Nr. 1449 / Lithuanian artillery volunteer, 1919–1920; seek the service file and award certificate 1449 dated 31 January 1929. The community list identifies him among the murdered at Krakynė. https://www.zarasu-zydai.lt/index.php/project/antalieptes-sarasai/
- Indrašius nurodo 33 mokinius per 1931 m. gegužės 17 d. patikrinimą ir sinagogos vietą vakarinėje miestelio dalyje priešais kelią į Kuitenius / Indrašius records 33 pupils at the 17 May 1931 inspection and places the synagogue in the western town opposite the road to Kuitenai. Verify the parcel and timber removal in municipal and property records. See Indrašius source above.
- Vietos savivaldos įstatymas, 2026 m. leidimas / Local Self-Government Law, 2026 consolidated edition. https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalActPrint?actualEditionId=TAIS_224655&documentId=TAR.D0CD0966D67F
- Zarasų krašto muziejaus steigėja / Museum founder, 2024 financial statements, explanatory note, point 1. https://zarasumuziejus.lt/wp-content/uploads/2025/08/2024_FAR.pdf
- Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 41 punktas, redakcija nuo 2026 m. gegužės 1 d. / Local Self-Government Law, Article 6(41), edition effective 1 May 2026. https://www.infolex.lt/teise/DocumentSinglePart.aspx?AktoId=65125&StrNr=6

Antalieptė — Town Research Report (1915–1945)

Lithuania’s Genocide Centre Lists an Antalieptė Massacre Participant as a Genocide Victim

Grant Gochin

Nov 09, 2026

Share

Town names and historical variants: Antalieptė (Lithuanian); Antalept / Antalapet (Yiddish transliterations), טפּעילאַטנאַ (Yiddish); Antolepti / Antolepty and Антолепты (Russian; Antolepty also Polish). Present-day Zarasai district municipality; historical Zarasai / Novo-Aleksandrovsk district, Kaunas gubernia.[1]

1. What Lithuanian actors did to Jews

Raphael Julius describes the public torture of the merchant Yitzhak Berlesky at the church: he was forced to carry water repeatedly between the square and river until he collapsed. Julius names Jonas Mausilauskas among the persecutors; Rosin renders the name Masilauskas. Jews were allocated to surrounding farms; on one farm the captives were starved and brutalized, and none returned alive. In the published extract of his 22 April 1950 statement, Vytautas Janaudis describes taking part with the Antalieptė detachment at Savičiūnai and receiving the victims’ clothing and bedding. Local testimony places Jewish families in Barolskis’s barn under three local guards; Ona Kirdeikytė–Gurauskienė names Vilimas and Putrinskas.[2] On 26 August 1941, Antalieptė’s Jews were murdered with Jews from other communities at the regional site described as Krakynė, Savičiūnai and Pažemys. Jäger’s Zarasai entry records 2,567 Jewish victims and two other victims. See also my Zarasai report, Dusetos report and Salakas report on communities murdered at the same regional site. VLE’s town history supplies neither the Jewish community nor its destruction. It describes the church, monastery, schools and population while leaving out the people who had formed a majority of the town.[3]

2. Forced labor, economic exploitation, plunder and beneficiaries

Kaulakienė’s recollection, as retold in the regional history, describes Algirdas Urbanas’s parents bringing tables and chairs from Antalieptė: the son had supposedly “earned” them. The same account describes him leaving home with a firearm slung over his shoulders. The furniture was the material benefit his family associated with his activity.[4] Julius describes Jewish people allocated to surrounding farms and an unnamed farmer whose captives were starved and brutalized; according to Julius and Rosin, none returned alive. Forced labor without wages is slavery. The labor orders, farm assignments and any payment records must establish the employers, conditions and proceeds of this exploitation.[5] The taking of property continued after the community’s destruction. Indrašius names Jonas Kilius and Jonas Dičiūnas’s family in the removal of synagogue timber in winter 1942. A published extract of Janaudis’s interrogation describes clothing and bedding received after the regional massacre. Together these sources require an inquiry into property as part of the destruction, from seizure to final recipient.[6]

3. What Lithuania tells the public

The substantive VLE Antalieptė entry contains general information, architecture and history. Its history recounts religious institutions, schools and changes in administrative status. Its population series gives town totals. It offers no account of Jewish residents, their confinement, exploitation or murder. The omission extends across the entry, rather than arising from a single shortened sentence.[7] The Zarasų krašto žydų istorija project records victim names, Jewish buildings and accounts of persecution. Antalieptė's library collaborated in a Jewish-history exhibition in 2018.[8] Chaimas Bergeris volunteered for Lithuania's artillery regiment in 1919–1920 and received award certificate 1449, issued on 31 January 1929. The local victim compilation records his murder at Krakynė on 26 August 1941. Lithuania decorated him; the killing operation destroyed him with the Jewish community. VLE's town entry omits that Jewish resident's service, decoration and murder.[9]

4. What the documents materially contradict

The documentary record exposes the town entry's material omission: Jewish communal life and destruction are absent from its account. In an LGGRTC volume, Darius Furmonavičius writes: "If there were Lithuanians who took part in these events," their contribution was "supporting cast and thus essentially marginal." The local accounts describe coercion, confinement, exploitation and participation in the regional murder operation.[10]

5. What remains unverified and why

The records required are the local victim list, complete detachment roster, orders, labor assignments and property records.

6. What the responsible institutions must investigate and explain

VLE must incorporate the Jewish community and the source-supported acts through which it was destroyed. LGGRTC must obtain and produce the source records specified in Appendix C and explain its assessment of the Antalieptė detachment, the labor system and the taking of property. Municipal and heritage bodies must reconcile the site's names, counts and documentary history.

7. Town, region and Jewish life before 1915

Antalieptė stands on the Šventoji in northeastern Lithuania, south of Dusetos and west of Zarasai. Its Jewish communal life belonged to the Zarasai / Novo-Aleksandrovsk district of Kaunas gubernia and later independent Lithuania. Dusetos supplied services and connections beyond the small town. These relationships explain why the history crosses present municipal and village boundaries.[11] Julius gives 474 Jews among 554 residents in 1897 and 367 among 581 in 1923. Those figures mean approximately 85.6 percent and 63.2 percent. They describe a central part of the town, not an incidental minority. The dated census populations belong in VLE's existing demographic series.[12] Before the First World War, Jewish trades depended heavily on the Orthodox convent and local commerce. Religious and educational life centered on prayer and study. Rosin describes a wooden beit midrash and two Hasidic prayer houses. The regional project's photograph caption identifies an interwar beit midrash, giving a specific building a place in the town's history.[13]

8. 1915–1939: occupation, economic contraction and schools

During the First World War the nuns departed and the German military occupied the convent. Rosin says most Jewish residents remained, with two families leaving for Russia. The loss of customers and wartime disruption damaged already limited livelihoods.[14] Independent Lithuania brought changing markets, outward migration and new forms of education. Families and young people left for South Africa, the Americas and Palestine. The survivors' and community histories retain the distinct places of destination.[15] Indrašius's account of prewar life also records violence against a Jewish trader returning from Purvynė. Feliksas Kuzma forced him to undress, smeared him with a liquid and rolled him in the feathers the trader had collected. The account preserves a concrete act of humiliation against a Jewish neighbor.[16] Indrašius's school history gives a Hebrew primary school in 1929–1941 and cites the inspection of 17 May 1931. His account identifies Estera Šapiraitė and Gilelis Segalis among the teachers.[17]

A general history must identify Jewish residents as residents with occupations, property, families and civic lives. The same evidence can then trace what happened to those people in 1941. A population total without its Jewish component, followed by silence about the destruction, conceals that continuity.

9. 1940–June 1941: Soviet occupation and the German invasion

The Soviet annexation in 1940 changed Antalieptė's political and economic conditions. The invasion of the Soviet Union began on 22 June 1941; the local accounts date German entry into Antalieptė to 26 June.[18]

The town sources identify šauliai or former šauliai, white-armbanders, local guards and an Antalieptė detachment.[19]

10. June–August 1941: torture, labor, confinement and removal

Julius describes the gathering of Jews by the church and the torture of the merchant Yitzhak Berlesky, forced to carry water repeatedly between the square and river until collapse. His account identifies Mausilauskas as an active persecutor. The torment was public and used a familiar civic and religious space to strip Jewish neighbors of protection.[20] POLIN adds robbery of valuables and restrictions on public movement and contact with other residents. POLIN records the administrative and economic dimensions of persecution.[21] Marytė Jakavonytė–Žasaitienė recalled confinement in Barolskis's barn, guarded by three local men, and the later departure of men on foot and women and children in wagons. Ona Kirdeikytė–Gurauskienė names the guards Vilimas and Putrinskas in describing difficulties delivering food. These testimonies place local men at the point where prisoners' freedom and access to help were controlled.[22] The testimony describes food and clothing brought by the Kirdeikis, Jakavonis and Vapsva families and other neighbors.[23]

11. 26 August 1941: the regional killing operation

The Jewish community histories connect Antalieptė's destruction to the 26 August regional massacre. The Jäger report's Zarasai entry supplies a contemporary perpetrator tally. Its German text lists Jewish men, women and children and two separately categorized victims. The detailed arithmetic and the competing commemorative figures appear once in Appendix B.[24] The Lithuanian Special Archives (LYA) criminal-case series f. K-1, inventory 58, is identified by the Centre's source key for the records behind Janaudis's entry. The Centre records his military-tribunal judgment of 7 July 1950. The regional history identifies Zarasai county white-armbanders. In the published extract of his 22 April 1950 statement, Janaudis describes participating with the Antalieptė detachment at Savičiūnai and receiving victims' clothing and bedding.[25] The Centre's own 2024 publication Lietuvos gyventojų genocidas, volume V, 1950–1953, places Janaudis in its namebook of genocide victims. Its preface describes biographies of people repressed by the Soviet occupation authorities. Page 857 identifies him as Vytautas Janaudis, son of Adomas, born in 1920, living in Panevėžys; it records a sentence on 7 July 1950 of twenty-five years in camp and five years in exile, and release on 15 May 1965. It calls him a participant in the 1941 uprising. The entry does not mention Savičiūnai or the victims' clothing and bedding described in his published statement. The Centre must explain that omission and produce the underlying case.[26] On sheet 7, in his account of operations across Lithuania, Jäger credits cooperation with "litauischen Partisanen" — Lithuanian partisans. His sheet-3 Zarasai entry supplies the regional tally.[27]

12. Property, synagogue destruction and the years 1942–1945

Indrašius dates the synagogue's dismantling to winter 1942 and attributes removal of its wood to Jonas Kilius of Šarkiškė and Jonas Dičiūnas's family of Svigariai. They took the synagogue's timber.[28]

The same regional research links furniture taken from Antalieptė to the family of Algirdas Urbanas through Kaulakienė's recollection. Its account identifies tables and chairs and a family explanation that the son had earned them.[29] People associated with Antalieptė were also murdered at other sites. The published victim compilation includes Mauša Chalem, with a death in Dachau on 26 March 1945, and Elimeir Kac, killed in Švenčionys.[30]

Escape and survival also cross local boundaries. Rosin records young refugees serving in the Red Army and Kalman Shur's later departure for Israel. Indrašius's family and survivor accounts provide further identity leads.[31] For the remaining property inquiry, the decisive question is concrete: who occupied each Jewish house, administered each shop, used each farm allocation and retained each item after its owner's murder? The answers require dated inventories and named recipients.

13. Named people and the acts attributed to them

Jonas Mausilauskas / Jonas Masilauskas: named by Julius and Rosin in persecution and torture.[32]

Vilimas and Putrinskas: guards named by Ona Kirdeikytė–Gurauskienė.[33]

Vytautas Janaudis: a published extract of his 22 April 1950 statement describes participation with the Antalieptė detachment and receipt of victims' possessions.[34] Algirdas Urbanas: Kaulakienė's

account describes him going out armed and his parents bringing home tables and chairs from Antalieptė that their son had supposedly “earned”.[35]

Jonas Kilius and Jonas Dičiūnas’s family: identified by Indrašius as recipients of synagogue timber.[36] Chaimas Bergeris: the local victim compilation records a Lithuanian army volunteer, an award certificate and his murder at Krakynė. The service and award file is a concrete means to recover a murdered Jewish resident’s civic history.[37]

14. Memorial landscape and the treatment of numbers

The Hebrew University’s Center for Jewish Art documents the Krakynė memorial, its historical changes and the inscription’s 8,000 victims. It records an obelisk between graves, a 1967 roadside sign and changes made around 1991. The Lithuanian inscription names Hitlerites and local helpers; the site’s documentary history must identify the formations and their specific acts.[38] The local cemetery account identifies the old Jewish cemetery with heritage code 20581 and describes a 1991 memorial and replacement fencing in 2018. They must be joined to an account of the community’s destruction, with the cemetery and mass-murder site treated as different places.[39] The general town entry must make both Jewish life and the killing site discoverable. An accurate memorial history must also preserve who commissioned the memorial, what each inscription originally said and when it changed.

15. “Marginal” participation: the published assertion and the local record

Darius Furmonavičius writes in his chapter in The Holocaust in Lithuania 1941–1944, printed page 40: “If there were Lithuanians who took part in these events,” their contribution was “supporting cast and thus essentially marginal.”[40] The local record describes torture, farm exploitation, guarded confinement, transfer to murder and the distribution of victims’ property. Does the documented Lithuanian conduct in this town constitute marginal participation? My answer is no. The acts attributed in these sources concern the victims’ bodies, freedom, labor, homes and lives.[41] The Centre published the passage and, in decision 55R-1130 of 3 November 2026 (signed by acting Director General Arūnas Bubnys, replying to request 7R-1167), declined to correct or annotate it. Page 1 calls the phrase part of “autoriaus mokslinės interpretacijos” — the author’s scholarly interpretation.[42] I addressed that correspondence in Fuzzy History and 125 Murdered. Twenty-Three Jewish Children. Lithuania’s Genocide Centre Keeps ‘Marginal’. Here the issue is local and documentary: the guards, labor allocation, detachment participation and property distribution. Centre authorship carries no independent evidentiary weight; Centre statements are assertions; facts rest on primary records.[43] Yad Vashem’s Lithuania list of 1 January 2024 records 924 people honored as Righteous Among the Nations. Against Vaitekūnas’s 1945 population estimate of 2,500,000, 924 ÷ 2,500,000 × 100 = 0.03696%, approximately 0.037%.[44]

If rescuers are publicly celebrated as evidence of Lithuanian moral agency, how can these source-documented actions by Lithuanian participants be dismissed as essentially marginal?[45]

Appendix A. Chronology and event boundaries

1915–1918: German wartime occupation, departure of the nuns and economic disruption; the local account says most Jews remained.[46]

1918–1939: independent Lithuania; migration, changing commerce and Hebrew schooling.[47]

1940–26 June 1941: Soviet occupation followed by German entry on 26 June in the local community accounts.[48]

Summer 1941: persecution, restrictions, forced farm labor and confinement.[49] 26 August 1941: regional massacre recorded under Zarasai in Jäger's report; Antalieptė's victims included in the local community histories.[50]

Winter 1942: synagogue dismantling and timber removal attributed by Indrašius to named recipients.[51]

1945: the victim compilation records Chalem's death in Dachau.[52]

Appendix B. Population, victims and non-overlap

1897 town population: Julius gives 554 residents including 474 Jews.[53]

1923 town population: 581 residents including 367 Jews; Yad Vashem's place metadata repeats these numbers.[54]

Around 1940: Indrašius gives approximately 300 Jews.[55] Regional massacre, 26 August 1941: Jäger lists 767 Jewish men + 1,113 Jewish women + 687 Jewish children = 2,567 Jewish victims; adding one Lithuanian Communist man and one Russian Communist woman gives 2,569 people. This is the Zarasai regional entry.[56]

Memorial: the Krakynė inscription gives 8,000 Jews. The Center for Jewish Art also summarizes the lower Jäger figure. These are different source claims.[57] Cemetery compilation: the March 2009 Antalieptė notice gives 367 people at Pažemys.[58]

Rescuer comparison: 924 / 2,500,000 × 100 = 0.03696%, rounded to 0.037%.[59]

Appendix C. Records that institutions must obtain and produce

The records below identify what each institution must obtain and produce and what the records must resolve. C1 — Testimony behind the community history. LGGRTC must obtain and produce the Moshe Barkan testimony based on Yehuda Levinas, cited in Julius and Rosin as Yad Vashem Archives “0-57 file A” / “0-57 A,” including the full catalogue reference, original language, all pages and any translation. It is needed to establish which testimony supports each persecution, labor and murder claim. The printed locator must be verified rather than silently normalized.[60] C2 — LYA criminal case and Janaudis’s judgment. LGGRTC must obtain and produce the LYA criminal case for Vytautas Janaudis, son of Adomas, born in 1920, and the military-tribunal judgment of 7 July 1950 recorded by the Centre. Its source key identifies criminal cases in LYA f. K-1, inventory 58, and the criminal-case card index. LGGRTC must supply the individual file number, complete 22 April 1950 interrogation, signatures, questions and answers, subsequent statements, judgment, later case decisions and any post-1990 rehabilitation decision. The record must identify the unit, participants, acts and distribution of victims’ property.[61] C3 — Local guards and formation records. LGGRTC must obtain and produce Antalieptė police and armed-unit rosters, appointments, orders, duty books and records of the Barolskis barn. It must establish the identities of Vilimas, Putrinskas and Mausilauskas / Masilauskas, their dates of service and their recorded acts. The published sources provide names and roles; the administrative record must complete the identification.[62] C4 — Labor allocation and benefits. LGGRTC must obtain and produce the orders assigning Jews to farms, lists of prisoners and farmers, guarding arrangements, feeding and wage records, receipts and remittances, and records of deaths or disappearances. These documents must identify the unnamed farm described in the community histories and establish whether any money was paid, to whom, and for whose labor.[63] C5 — Property and timber. LGGRTC and the municipality must obtain and produce confiscation inventories, valuation and auction records, deeds, building permits, dismantling decisions and transport records for Jewish buildings, especially the synagogue and Barolskis / Berolskis property. The inquiry must trace prewar owners, administrators and recipients, including the timber transfers attributed to Kilius and Dičiūnas’s family.[64] C6 — Education, household and civic files. LGGRTC must obtain and produce the records cited by Indrašius: LCVA F.391 ap.7 b.6524 p.6; F.391 ap.3 b.1507 pp.1–2; F.852 ap.4 b.47 p.198; F.1097 ap.2 b.30; and F.930 ap.3 b.481. They concern teachers, school inspection, Berolskis and Bergeris. The resulting identities must be linked to households and victims by evidence.[65] C7 — Kaulakienė recording and transcript. LGGRTC must obtain and produce a complete, source-faithful transcript and citation for the Emilija Kaulakienė interview catalogued by USHMM as irn45311, with date, language and timecodes. It must identify the passages concerning Urbanas and property.[66] C8 — Victim names. The regional project and relevant documentary institutions must obtain and produce the underlying Pages of Testimony or record references for the compilation and its Reshef supplement, identify duplicate name variants and separate local residence from birthplace and death site. Every proposed numerical correction must state its inclusion rule.[67] C9 — Killing-site record. The municipality and heritage authorities must obtain and produce the full assessment file for Krakynė / Savičiūnai, associated in the earlier Dusetos project with KVR 11382, including maps, burial investigations, inscription designs and approval records. They must reconcile the regional tally, memorial figure and the Pažemys listing and provide dated photographs of every surviving inscription.[68] C10 — Old cemetery. Heritage authorities and the municipality must obtain and produce the complete current

file for code 20581, cadastral plan, caretaker identification and dated inscription photographs. The old cemetery and regional killing site must remain separately identified.[69] C11 — VLE correction. VLE's editors must obtain and produce the source basis and editorial history of the substantive town entry and incorporate Jewish demography, institutions and the documented destruction. The correction must identify Lithuanian actors' acts at the source-supported level.[70] C12 — Household continuity. LGGRTC must obtain and produce the available household, passport, tax, voter and vital records for Antalieptė through the relevant Zarasai collections, with exact record references and underlying images where available. The Kaunas catalog lists Antalieptė leads I-49/1/16110 and I-49/1/14650. These earlier locators must be linked to later households only through records establishing continuity.[71]

Appendix D. Institutional contradiction and independent verification

D1 — VLE omission. Text: the Antalieptė entry supplies a general history and town population series but no Jewish history or Holocaust. The comparison rests on Julius's community history, the confinement testimony, the victim compilation and Jäger's regional record. Material effect: a reader receives a town history without the community that formed a recorded majority and without its destruction. Classification: material omission. The proposed correction is a sourced Jewish-history and 1941 passage.[72] D2 — Local materials. The regional Jewish-history project records Lithuanian conduct, victim names and Jewish communal life. The 2018 library exhibition concerned Jewish history.[73] D3 — Published marginality. Institution: LGGRTC as publisher; author: Darius Furmonavičius. Passage: printed p.40, conditional participation argument ending in "supporting cast and thus essentially marginal." Comparison: town-specific testimony and community histories. Classification: challenged interpretation, confronted through concrete local acts. Notice/disposition: the September publication request and November reply are verified.[74] D4 — Memorial language and count. The documented inscription uses general perpetrator categories and the figure 8,000; the regional documentary record identifies particular formations and a different contemporary tally.[75]

Appendix E. Lietuviška santrauka ir tyrimo reikalavimai

Antalieptė, Zarasų rajonas. Istoriniai vietovardžiai ir rašyba: Antalept, Antalapet, Antolepti, Antolepty, Антолепты. Paskelbti šaltiniai aprašo žydų kankinimą, priverstinį darbą ūkiuose, kalinimą ir vietinių vyrų sargybą prieš išvarymą į žudynes. Julius tarp persekiotojų įvardija Joną Mausilauską; Rosino tekste pavardė rašoma Masilauskas.[76] VLE Antalieptės straipsnis pateikia bažnyčios, vienuolyno, mokyklų ir gyventojų skaičiaus istoriją, tačiau nepateikia žydų bendruomenės ir jos sunaikinimo istorijos.[77] Chaimas Bergeris 1919–1920 m. tarnavo Lietuvos artilerijos pulko savanoriu; 1929 m. sausio 31 d. jam išduotas apdovanojimo liudijimas 1449. Aukų sąraše nurodyta, kad 1941 m. rugpjūčio 26 d. jis buvo sušaudytas Krakynės miške. Lietuva jį apdovanojo; žudynių vykdytojai jį sunaikino kartu su žydų bendruomene. VLE miestelio straipsnyje nėra šio žydo gyventojo tarnybos, apdovanojimo ir nužudymo istorijos.[78] Pirmojo pasaulinio karo metais pasitraukė vienuolės, vienuolyną užėmė vokiečių kariuomenė, pablogėjo vietos žydų ekonominė padėtis. Tarpukariu vyko emigracija ir keitėsi švietimas.[79]

Indrašiaus pasakojime apie prieškarinį gyvenimą aprašytas ir smurtas prieš iš Purvynės grįžtantį žydą prekybininką. Feliksas Kuzma liepė jam nusirengti, ištepė kažkokiu skysčiu ir išvoliojo jo surinktose plunksnose. Tai konkretus žydo kaimyno pažeminimo atvejis.[80] 1940 m. prasidėjo

sovietų okupacija; 1941 m. birželio 26 d. į Antalieptę įžengė vokiečiai. Julius aprašo Icchako Berleskio viešą kankinimą prie bažnyčios ir upės: jis buvo verčiamas nešti vandenį, kol sukniubo. Žydai buvo paskirstyti priverstiniam darbui ūkiuose. Priverstinis darbas be atlygio yra vergovė. Juliuso ir Rosino pasakojimuose nurodoma, kad iš žiauraus ūkininko ūkio nė vienas ten paskirtas žydas negrįžo gyvas.[81] Marytės Jakavonytės–Žasaitienės ir Onos Kirdeikytės–Gurauskienės pasakojimai aprašo žydų laikymą Barolskio klojime, kur juos saugojo trys vietiniai vyrai. Ona įvardija sargybinius Vilimą ir Putrinską. Kirdeikių, Jakavonių, Vapsvų šeimos ir kiti kaimynai nešė kaliniams maistą bei drabužius.[82] 1941 m. rugpjūčio 26 d. Antalieptės žydai buvo nužudyti kartu su kitų vietovių žydais regioninėje žudynių vietoje. Jėgerio raporto Zarasų įraše nurodyti 767 žydai vyrai, 1 113 žydžių moterų ir 687 žydų vaikai: iš viso 2 567 žydų aukos. Kartu nurodyti lietuvis komunistas ir rusė komunistė; bendras skaičius yra 2 569. Tą pačią regioninę žudynių vietą aptaria mano Zarasų tyrimas, Dusetų tyrimas ir Salako tyrimas.[83] Centro šaltinių santrumpos nurodo Janaudžio įrašo baudžiamųjų bylų pagrindą – Lietuvos ypatingąjį archyvą (LYA), f. K-1, ap. 58, ir baudžiamųjų bylų kartoteką; įraše nurodytas 1950 m. liepos 7 d. karo tribunolo nuosprendis. Paskelbtoje 1950 m. balandžio 22 d. parodymų ištraukoje Janaudis pasakoja dalyvavęs su Antalieptės būriu Savičiūnuose ir gavęs aukų drabužių bei patalynės. Indrašius 1942 m. žiemos sinagogos išardymą sieja su medienos išvežimu Jonui Kiliui ir Jono Dičiūno šeimai. Jėgeris, aprašydamas operacijas visoje Lietuvoje, raporto 7 lape nurodo bendradarbiavimą su „litauischen Partisanen“ – lietuvių partizanais; Zarasų aukų skaičiai pateikti 3 lape.[84] Centro 2024 m. leidinio Lietuvos gyventojų genocidas V tomo, 1950–1953, genocido aukų vardyne įrašytas Vytautas Janaudis. Pratarmėje aprašomos sovietų okupacinės valdžios represuotų asmenų biogramos. 857 puslapyje nurodyta: Vytautas Janaudis, Adomo, gimęs 1920 m., gyvenęs Panevėžyje; 1950 m. liepos 7 d. karo tribunolas skyrė dvidešimt penkerius metus lagerio ir penkerius tremties, paleistas 1965 m. gegužės 15 d. Įrašas jį vadina 1941 m. sukilimo dalyviu, tačiau nemini Savičiūnų ir aukų drabužių bei patalynės, apie kuriuos jis pasakoja paskelbtuose parodymuose. Centras privalo paaiškinti šį nutylėjimą ir pateikti bylą.[85] Darius Furmonavičius LGGRTC leidinio The Holocaust in Lithuania 1941–1944 spausdintame 40 puslapyje rašo: „If there were Lithuanians who took part in these events,“ jų indėlis buvo „supporting cast and thus essentially marginal.“ Ar dokumentais pagrįsti lietuvių veiksmai šiame miestelyje sudaro marginalų dalyvavimą? Mano atsakymas – ne. Kankinimas, priverstinis darbas, kalinimas, išvarymas į žudynes ir aukų turto dalijimas yra esminiai persekiojimo ir sunaikinimo veiksmai.[86] Centras paskelbė šią ištrauką ir 2026 m. lapkričio 3 d. sprendimu 55R-1130 (jį pasirašė laikinai generalinio direktoriaus pareigas einantis Arūnas Bubnys, atsakydamas į prašymą 7R-1167) atsisakė ją taisyti ar papildyti redakcine pastaba. Atsakymo pirmajame puslapyje vartojama formuluotė „autoriaus mokslinės interpretacijos“. Šį susirašinėjimą aptariau straipsniuose Fuzzy History ir 125 Murdered. Twenty-Three Jewish Children. Lithuania’s Genocide Centre Keeps ‘Marginal’..com[87] Regioniniame Kaulakienės prisiminimų perpasakojime įvardijamas jos pusbrolis Algirdas Urbanas ir jo ginkluota veikla. Jo tėvai iš Antalieptės parsivežė stalus ir kėdes, paaiškindami, kad sūnus juos esą uždirbo.[88]

Centro autorystė neturi savarankiškos įrodomosios vertės; Centro teiginiai yra tik tvirtinimai; faktai grindžiami pirminiais dokumentais. Jad Vašem 2024 m. sausio 1 d. Lietuvos sąraše nurodyti 924 Pasaulio tautų teisuoliai. Vaitekūno pateiktas 1945 m. Lietuvos gyventojų skaičius – 2 500 000. 924 ÷ 2 500 000 × 100 = 0,03696 %, apytiksliai 0,037 %. Jeigu gelbėtojai viešai pagerbiami kaip lietuvių moralinio pasirinkimo įrodymas, kaip šaltiniais pagrįsti lietuvių dalyvių veiksmai gali būti laikomi iš esmės marginaliais?[89] LGGRTC privalo gauti ir pateikti: Vytauto Janaudžio, Adomo,

gimusio 1920 m., LYA baudžiamąją bylą ir Centro nurodytą 1950 m. liepos 7 d. karo tribunolo nuosprendį. Centro šaltinių raktas nurodo LYA f. K-1, ap. 58 bei baudžiamųjų bylų kartoteką. LGGRTC privalo pateikti konkrečios bylos numerį, visus tardymo ir teismo dokumentus bei bet kurį po 1990 m. priimtą reabilitavimo sprendimą. LGGRTC taip pat privalo gauti ir pateikti visus Barkan / Levinas liudijimo dokumentus; Antalieptės būrio ir sargybinių sąrašus bei įsakymus; darbo ūkiuose paskirstymo ir atsiskaitymo dokumentus; turto inventorius, pardavimo ir medienos perdavimo įrašus; Indrašiaus nurodytas mokyklų, Berolskio ir Bergerio bylas; visą Kaulakienės interviu transkripciją su laiko žymomis. Šių dokumentų vietos ir paskirtis išvardytos C1–C7.[90] Aukų sąrašų sudarytojai ir atitinkamos dokumentinės institucijos privalo gauti ir pateikti pirmines vardų nuorodas, nustatyti sutampančias tapatybes. Savivaldybė ir paveldo institucijos privalo gauti ir pateikti visą žudynių vietos vertinimo, paminklo įrašų ir skaičių pagrindimo medžiagą bei senųjų kapinių, kodas 20581, bylą. VLE redakcija privalo gauti ir pateikti straipsnio šaltinius bei redakcinę istoriją ir turi papildyti Antalieptės istoriją žydų bendruomenės ir jos sunaikinimo duomenimis. LGGRTC privalo gauti ir pateikti Antalieptės namų ūkių, pasų, mokesčių, rinkėjų ir metrikų įrašus su tiksliomis nuorodomis. C8–C12 nurodo kiekvieno reikalavimo paskirtį.[91]

Corrections and additional evidence / Pataisymai ir papildomi duomenys

I welcome credible additions, corrections and contradictory evidence, preferably with primary records, archival locators and source-language text. Please email ggochin@gmail.com. Where warranted, I will publish a dated correction, clarification or supplement. Laukiu patikimų papildymų, pataisymų ir prieštaraujančių įrodymų, pageidautina su pirminiais dokumentais, archyvinėmis nuorodomis ir tekstu originalo kalba. Rašykite ggochin@gmail.com. Prireikus paskelbsiu datuotą pataisymą, paaiškinimą arba papildymą.

[1] JewishGen Cemetery Discovery Project, “ANTALIEPTE: Utena County, Zarasai district”. name variants and mass-grave notices, March 2009. https://cdp.jewishgen.org/eastern-europe/lithuania/antaliepte Accessed 8 November 2026.; Raphael Julius, “Antaliepte,” Pinkas Hakehillot Lita (Yad Vashem, 1996), translated by Shaul Yannai. printed pp. 149–151; English online translation. https://www.jewishgen.org/Yizkor/Pinkas_Lita/lit_00149.html Accessed 8 November 2026. [2] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Josef Rosin, Preserving Our Litvak Heritage, volume II, “Antaliept”. printed pp. 10–19, especially 12–17 and source list p. 19. https://www.jewishgen.org/yizkor/lithuania5/lit5_010.html Accessed 8 November 2026.; “Jie padėjo pasmerktiesiems Antalieptės žydams,” testimonies recorded by Vytautas Indrašius. Marytė Jakavonytė–Žasaitienė, recorded 2 September 2017; Ona Kirdeikytė–Gurauskienė, recorded 29 September 2008. https://www.zarasu-zydai.lt/index.php/project/jie-padejo-pasmerktiesiems-antalieptes-zydams/ Accessed 8 November 2026.; Gražina Ragauskaitė, “Krakynės miškas (Zarasų rajonas). 1941 m. rugpjūčio 26-oji”. Published 22 April 1950 statement of Vytautas Janaudis; dissemination through Masinės žudynės Lietuvoje 1941–1944, volume II (1973), as cited by the regional page; Kaulakienė property account; the regional account also identifies Hamann’s mobile detachment and German soldiers in the killing operation. https://www.zarasu-zydai.lt/index.php/project/1941-m-rugpjucio-26-oji/ Accessed 8 November 2026. [3] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Karl Jäger, report dated 1 December 1941, sheet 3, German transcription. Zarasai, 26.8.41, sheet 3.

https://phdn.org/archives/holocaust-history.org/works/jaeger-report/htm/img003.htm.de.html Accessed 8 November 2026.; Visuotinė lietuvių enciklopedija, “Antalieptė”. complete substantive town entry: general description, architecture and history. https://www.vle.lt/straipsnis/antaliepte/ Accessed 8 November 2026. [4] Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2.

[5] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Rosin, “Antaliept”, see note 2. [6] Vytautas Indrašius, extracts from Antalieptės kraštas, part III, “Antalieptės žydai”. online extracts and notes 1–16; synagogue, school, Berger and property passages. https://www.zarasu-zydai.lt/index.php/project/vytautas-indrasius-istraukos-knygos-antalieptes-krastas-iii-dalis-antalieptes-zydai/ Accessed 8 November 2026.; Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2.

[7] VLE, Antalieptė, see note 3. [8] “Antalieptės sąrašai,” Zarasų krašto žydų istorija. Antalieptė victim compilation and David Reshef supplement. https://www.zarasu-zydai.lt/index.php/project/antalieptes-sarasai/ Accessed 8 November 2026.; “Iš buvusio Antalieptės štetlo istorijos,” Zarasų krašto žydų istorija. Borolskis house foundations; Olga Raugienė and community memory project. https://www.zarasu-zydai.lt/index.php/project/is-buvusio-antalieptes-stetlo-istorijos/ Accessed 8 November 2026.; “Žydų istorijos pristatymas Antalieptės bibliotekoje,” prepared by Gražina Ragauskaitė. 2018 library exhibition. https://www.zarasu-zydai.lt/index.php/project/zydu-istorijos-pristatymas-antalieptes-bibliotekoje/ Accessed 8 November 2026. [9] Antalieptė victim compilation, see note 8; VLE, Antalieptė, see note 3. [10] VLE, Antalieptė, see note 3; Darius Furmonavičius, “Lithuanian Resistance Against the First Soviet Occupation and Nazi Occupation, and the Determination to Remain in Europe,” in The Holocaust in Lithuania 1941–1944 (LGGRTC, Vilnius, 2020). printed p. 40; PDF index 39. https://www.atmintiesknygos.lt/wp-content/uploads/2024/06/2020_holocaust_lithuania.pdf Accessed 8 November 2026.; Julius, “Antaliepte”, see note 1; Indrašius, aid testimonies, see note 2; Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2. [11] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Gražina Ragauskaitė, “Bendruomenės istorija,” Zarasų krašto žydų istorija. community-history page, population, economy and 1941 sections. https://www.zarasu-zydai.lt/index.php/project/antalieptes-zydai/ Accessed 8 November 2026.; JewishGen, cemetery compilation, see note 1.

[12] Julius, “Antaliepte”, see note 1.

[13] Rosin, “Antaliept”, see note 2; Ragauskaitė, community history, see note 11. [14] Rosin, “Antaliept”, see note 2.

[15] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Rosin, “Antaliept”, see note 2; POLIN Museum, Virtual Shtetl, “History,” Antalieptė. interwar life, robbery, contact restrictions and 1941; source bibliography. https://sztetl.org.pl/en/towns/a/1896-antaliepte/99-history/137025-history-of-community Accessed 8 November 2026.

[16] Indrašius, Antalieptė extracts, see note 6. [17] Indrašius, Antalieptė extracts, see note 6; Rosin, “Antaliept”, see note 2.

[18] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Rosin, “Antaliept”, see note 2.

[19] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Rosin, “Antaliept”, see note 2; Indrašius, aid testimonies, see note 2; Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2.

[20] Julius, “Antaliepte”, see note 1.

[21] POLIN, Antalieptė history, see note 15.

[22] Indrašius, aid testimonies, see note 2. [23] Indrašius, aid testimonies, see note 2.

[24] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Jäger, German transcription, see note 3; Karl Jäger report, English translation hosted by University of South Florida. sheet 3 Zarasai entry; opening description of Hamann detachment. https://fcit.usf.edu/holocaust/resource/document/docjager.htm Accessed 8 November 2026. [25] LGGRTC, Lietuvos gyventojų genocidas, 1950–1953, volume V, namebook (2024). pp. 1–4: title, contents and preface; p. 6: BBK/KGB source key, LYA f. K-1 ap. 58; p. 857: Janaudis Vytautas, Adomo, born 1920; tribunal judgment dated 7 July 1950. https://www.atmintiesknygos.lt/wp-content/uploads/2024/10/2024_vardynas_V.pdf Accessed 8 November 2026.; Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2. [26] LGGRTC, 2024 namebook, V, 857, see note 25; Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2.

[27] Karl Jäger, report dated 1 December 1941, sheet 7, German transcription. sheet 7, paragraph beginning Das Ziel; cooperation with litauischen Partisanen. https://phdn.org/archives/holocaust-history.org/works/jaeger-report/htm/img007.htm.de.html Accessed 8 November 2026.; Jäger, German transcription, see note 3.

[28] Indrašius, Antalieptė extracts, see note 6. [29] Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2.

[30] Antalieptė victim compilation, see note 8.

[31] Rosin, “Antaliept”, see note 2; Indrašius, Antalieptė extracts, see note 6.

[32] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Rosin, “Antaliept”, see note 2.

[33] Indrašius, aid testimonies, see note 2.

[34] Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2.

[35] Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2.

[36] Indrašius, Antalieptė extracts, see note 6. [37] Antalieptė victim compilation, see note 8.

[38] Center for Jewish Art, Hebrew University, Holocaust memorial in Krakynė forest near Zarasai, object 52957. Milda Jakulytė; documentation October 2022, description December 2023; inscriptions and history. https://cja.huji.ac.il/hmm/browser.php?id=52957&mode=set Accessed 8 November 2026. [39] Gražina Ragauskaitė, “Antalieptės mstl. žydų senosios kapinės”. heritage code 20581, 1991 memorial and 2018 fence. https://www.zarasu-zydai.lt/index.php/project/antalieptes-mstl-zydu-senosios-kapines/ Accessed 8 November 2026.

[40] Furmonavičius, chapter, see note 10.

[41] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Rosin, “Antaliept”, see note 2; Indrašius, aid testimonies, see note 2; Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2. [42] LGGRTC, reply 55R-1130, 3 November 2026, signed by acting Director General Arūnas Bubnys. pp. 1–3, especially p. 1 interpretation and p. 2 no correction / annotation. https://static-cdn.toi-media.com/blogs/uploads/2026/11/Nuorasas_

Atsakymas_20_C4_AF_20Gochin_20ra_C5_A1t_C4_85_207R-1167.pdf Accessed 8 November 2026. [43] Grant Arthur Gochin, “Fuzzy History,” Times of Israel Blogs, 5 November 2026. account of September request and November reply; links to originals. https://blogs.timesofisrael.com/fuzzy-history/ Accessed 8 November 2026.; Grant Arthur Gochin, “125 Murdered. Twenty-Three Jewish Children. Lithuania’s Genocide Centre Keeps ‘Marginal’”. published 6 November 2026; original publication and correspondence links. https://blogs.timesofisrael.com/marginal-murders/ Accessed 8 November 2026. [44] Yad Vashem, Righteous Among the Nations Honored by Yad Vashem by 1 January 2024 — Lithuania. dated 15-page country list. https://wwv.yadvashem.org/yv/pdf-drupal/lithuania.pdf Accessed 8 November 2026.; Stasys Vaitekūnas, “Human Resources of Lithuania: On the Question of the Fate of the Nation,” Bulletin of Geography, Socio-Economic Series 10 (2008): 93–117. Table 1, printed p. 95; 1945 population 2,500.0 thousand. https://bazhum.muzhp.pl/media/texts/bulletin-of-geography-socio-economic-series/2008-numer-10/bulletin_of_geography_socio_economic_series-r2008-t-n10-s93-117.pdf Accessed 8 November 2026. [45] Indrašius, aid testimonies, see note 2.

[46] Rosin, “Antaliept”, see note 2.

[47] Rosin, “Antaliept”, see note 2; Indrašius, Antalieptė extracts, see note 6.

[48] Julius, “Antaliepte”, see note 1.

[49] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Rosin, “Antaliept”, see note 2; Indrašius, aid testimonies, see note 2; POLIN, Antalieptė history, see note 15.

[50] Jäger, German transcription, see note 3; Julius, “Antaliepte”, see note 1. [51] Indrašius, Antalieptė extracts, see note 6.

[52] Antalieptė victim compilation, see note 8.

[53] Julius, “Antaliepte”, see note 1.

[54] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Yad Vashem place record, Antaliepte, Lithuania. place metadata and 1923 census, 367 of 581. https://collections.yadvashem.org/en/places/5422904 Accessed 8 November 2026.

[55] Indrašius, Antalieptė extracts, see note 6. [56] Jäger, German transcription, see note 3; Jäger, English translation, see note 24.

[57] Center for Jewish Art, Krakynė memorial, see note 38.

[58] JewishGen, cemetery compilation, see note 1.

[59] Yad Vashem, dated Lithuania list, see note 44; Vaitekūnas, demographic series, see note 44.

[60] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Rosin, “Antaliept”, see note 2.

[61] LGGRTC, 2024 namebook, V, 857, see note 25; Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2. [62] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Rosin, “Antaliept”, see note 2; Indrašius, aid testimonies, see note 2.

[63] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Rosin, “Antaliept”, see note 2.

[64] Indrašius, Antalieptė extracts, see note 6; Antalieptė memory project, see note 8.

[65] Indrašius, Antalieptė extracts, see note 6. [66] Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2; USHMM, Oral history interview with Emilija Kaulakiene. catalog reference linked by Touro Project Zikaron. https://collections.ushmm.org/search/catalog/irn45311 Accessed 8 November 2026.; Touro University Libraries, Project Zikaron, “Antaliepte (Antolepty, Antalept)”. memorial-book bibliography and USHMM interview link. https://www.zikaron.tourolib.org/archival-records/antaliepte Accessed 8 November 2026. [67] Antalieptė victim compilation, see note 8.

[68] Center for Jewish Art, Krakynė memorial, see note 38; JewishGen, cemetery compilation, see note 1.

[69] Antalieptė cemetery account, see note 39.

[70] VLE, Antalieptė, see note 3. [71] LitvakSIG, Zarasai District Research Group and Kaunas Catalog A–J. Zarasai collection scope; accompanying catalog URL in source register. https://www.litvaksig.org/research/district-research/zarasai-district-research-group/ Accessed 8 November 2026.

[72] VLE, Antalieptė, see note 3; Julius, “Antaliepte”, see note 1; Indrašius, aid testimonies, see note 2; Antalieptė victim compilation, see note 8; Jäger, German transcription, see note 3. [73] Ragauskaitė, community history, see note 11; Antalieptė library exhibition, see note 8.

[74] Furmonavičius, chapter, see note 10; LGGRTC, 55R-1130, see note 42.

[75] Center for Jewish Art, Krakynė memorial, see note 38; Jäger, German transcription, see note 3; Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2.

[76] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Rosin, “Antaliept”, see note 2; JewishGen, cemetery compilation, see note 1. [77] VLE, Antalieptė, see note 3; Antalieptė library exhibition, see note 8.

[78] Antalieptė victim compilation, see note 8; VLE, Antalieptė, see note 3.

[79] Rosin, “Antaliept”, see note 2; Indrašius, Antalieptė extracts, see note 6.

[80] Indrašius, Antalieptė extracts, see note 6.

[81] Julius, “Antaliepte”, see note 1; Rosin, “Antaliept”, see note 2.

[82] Indrašius, aid testimonies, see note 2. [83] Jäger, German transcription, see note 3; Jäger, English translation, see note 24.

[84] LGGRTC, 2024 namebook, V, 857, see note 25; Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2; Indrašius, Antalieptė extracts, see note 6; Jäger, sheet 7, see note 27; Jäger, German transcription, see note 3.

[85] LGGRTC, 2024 namebook, V, 857, see note 25; Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2. [86] Furmonavičius, chapter, see note 10; Julius, “Antaliepte”, see note 1; Indrašius, aid testimonies, see note 2; Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2.

[87] LGGRTC, 55R-1130, see note 42; Gochin, Fuzzy History, see note 43; Gochin, 125 Murdered, see note 43.

[88] Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2; USHMM, Kaulakienė catalog, see note 66.

[89] Yad Vashem, dated Lithuania list, see note 44; Vaitekūnas, demographic series, see note 44.
[90] LGGRTC, 2024 namebook, V, 857, see note 25; Julius, “Antaliepte”, see note 1; Indrašius, Antalieptė extracts, see note 6; Ragauskaitė, Krakynė account, see note 2; USHMM, Kaulakienė catalog, see note 66.

[91] Antalieptė victim compilation, see note 8; VLE, Antalieptė, see note 3; Center for Jewish Art, Krakynė memorial, see note 38; Antalieptė cemetery account, see note 39; LitvakSIG, collection descriptions, see note 71.

Share